ԺԱ. ՏԱՐԻ 3238 | (Ն. Տ.) 4 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1894 | 22 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1894 | 6 ՃԷՄԱԶԻԷԼ-ԱԽԸՐ 1312 | ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌وولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան	արծաթ	150
»	» Վեցամսեայ	»	»	75
»	» Եռամսեայ	»	»	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք		56
»	» Վեցամսեայ	»		28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի		2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ		Ղրուշ		50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ՀԻՆԳ ԱԿԱԴԵՄԻՆԵՐԸ

Ֆրանսական Ակադեմիի տարեկան ընդհանուր նիստին առթիւ, որուն վրայ գրուեցաւ արդէն Արեւելքի մէջ, մեր բարիզեան թղթակիցը շահեկան կը համարի Ֆրանսայի «Ինստիդիւտ»ն կազմող հինգ Ակադեմիներուն վրայ ամփոփ ու կարեւոր տեղեկութիւններ հաղորդել, որ աւասիկ.

Ակադեմին՝ Աթէնքի ճեմելիքներէն մէկն էր զոր շնորհած էր քաղաքին Ակադեմոս անուն մեծատարթամ մէկը. Պղատոն ամեն օր կուգար սօսեաց եւ ձիթենեաց տակ բացատրել իր գաղափարները իր աշակերտաց ուրկէ իր դպրոցին անունն Ակադեմի դրուեցաւ որ ետքէն տրուեցաւ ամեն գրագիտաց, բանաստեղծներու եւ գիտնականաց կաճառներուն եւ կամ հասարակաց, ճարտարապետական ու գծագրական դասարաններու։

Շառլմաներ՝ Ֆրանսայի մէջ Ակադեմի անունով դպրոց մը հաստատեց Ecole Palatine անուան տակ։ Իր մահէն յետոյ մինչեւ ԺԱ. դարուն վերջը տգիտութեան խաւարը տեւեց։ Այս միջոցին քանի մը գիտնական կաճառներ սկսան երեւնալ Ֆրանսայի հարաւային կողմերը։

Քիչ մը ետքը հիւսիսային կողմերը հիմնուեցան մասնաւոր ընկերութիւններ որոնք կը բացատրէին եւ կը քաջալերէին կրօնական բանաստեղծութիւնները։

1570ին Ռօնսար եւ իր ընկերները գրականութեան յառաջդիմութեան համար Ակադեմի մը հաստատեցին որ տեւեց մինչեւ 1584։ Կէս դար վերջը Ռիշլիէօ կարդինալը Ռօնսարի գաղափարը վերահաստատեց եւ հիմնեց Ֆրանսական Ակադեմին արքայական հրամանով 1635 յունվար 2ին։ Իր նպատակն էր ֆրանսերէն լեզուն մաքրել։ Այս Ակադեմին 40 անդամներէ կը բաղկանայ որք կը կոչուին «անմահք» եւ քուէարկութեամբ կ'ընտրուին։ Ակադեմիի բառգիրքին առաջին տպագրութիւնը տեղի ունեցաւ 1694ին եւ եօթներորդինն ալ 1877ին. այս բառգիրքը ամենամեծ ազդեցութիւն կ'ընէ խօսելու եւ գրելու մասին ժողովրդեան մէջ։ Այս Ակադեմիի ընդհ. ժողովը տեղի կ'ունենայ ամեն տարի մայիս ամսոյ մէջ եւ ամեն շաբթու ալ մասնաւոր ժողովներ որոց մեծ զբաղմունքն է բառգիրքին շարադրութիւնը։ 41րդ աթոռ մ'ալ կայ երեւակայական ուր հասարակութիւնը կը նստեցնէ այն ամեն գրագէտները որոնք արժանի են այս կաճառին անդամակցելու եւ չեն եղած։

Արսէն Հուսէ հռչակաւոր գրագէտը որ անդամ չէ այս կաճառին, թէեւ արժանի, կծու եւ քննադատական հատոր մը հրատարակած է «41րդ Թիկնաթոռ» անուամբ ուր կը շարէ այն նշանաւոր գրագէտները որոնք Ակադեմիի անդամ եղած չեն։ Ասոնց մէջէն ամենէն նշանաւորներն են՝ Մօլիէռ, Բասքալ, Սքառօն, Տէքարթ, Լառօշֆուքօ, Ռէնեառ, Լըսաժ, Լուի Ռասին, Բիւռօն, Ժան-Ժագ-Ռուսսօ, Տիտըռօ, Պոմառշէ, Լամնէ, Պէռանժէ, Միռապօ, Ալեքսանդր Տիւմա (հայր) եւ այլն։ Սկըզբամբ կանայք բնաւ չեն ընդունուիր այս կաճառին մէջ, ապա թէ ոչ հոն պիտի գտնէինք գոնէ մատամ տը Սէվինեէն, մատամ տը Սթալը եւ Ժօռժ-Սանը։

1666ին Քօլպէռ հաստատեց Գիտութեանց Ակադեմին որ 183 անդամներէ կը բաղկանայ, — վաթսուն երեքը անուանական, երկուքը մշտնջենաւոր ատենադպիրներ, տասը ազատ անդամ, ութը օտարական եւ հարիւրը՝ թղթակից-անդամ։

Տասնըմէկ մասերէ կը բաղկանայ որք են 1 երկրաչափութիւն. 2 մեքենագիտութիւն. 3 աստղաբաշխութիւն. 4 աշխարհագրութիւն. 5 նաւարկութիւն. 6 ընդհ. բնագիտութիւն. 7 քիմիագիտութիւն. 8 հանքաբանութիւն եւ բուսաբանութիւն. 9 երկրագործական անտեսագիտութիւն. 10 մարդակազմութիւն եւ կենդանաբանութիւն. 11 բժշկութիւն եւ վիրաբուժութիւն։ Ամեն մէկ բաժանումը վեց վեց անդամէ կը բաղկանայ, բացի չորրորդէն որ երեք անդամ ունի։

Այս Ակադեմիին ժողովները հրապարակային են եւ շաբաթական (ամեն երկուշաբթի օր)։ Այս գիտական կաճառին մասնակցած են դարուս առաջնակարգ գիտունները եւ ի մասնաւորի հետեւեալ աւագագոյնները. մեծանուն աստղագէտ Ֆրանսուա Առակօ, հռչակաւոր բնախօս Ֆլուռէնս որ երկայնակեցութեան վրայ նշանաւոր գիրք մը հրատարակած է, Լը Վէռիէ որ աստղաբաշխական հաշիւներով նշանաւոր եղաւ, հարիւրամեայ Շըվռէօյլ, հռչակաւոր բնագէտ Պիօ, տաղանդաւոր քիմիագէտ Ժան Պաթիսթ Տիւմա, զորս անձամբ ճանչնալու բաղդաւորութիւնն ունեցած եմ ուսանողութեան թուականիս։ Նաեւ մեր վաղեմի երկրագործական ճեմարանին տեսուչ տը Կասպառէն կոմսը, մեծահռչակ երկրագէտ ու նոյն դպրոցին ուսուցիչներէն Լէօնս տը Լավէռն համբաւաւոր երկրագործական տնտեսագէտը ու նշանաւոր բուսագէտ տիւ Շառթրը զոր մօտ օրերս կորսնցնելու դժբաղդութիւնն ունեցանք։ Յիշենք վերջապէս Բալլէօ անուանի բուսագէտը որ երկրագործական ճեմարանի ընկերներուս մէկն էր։

Արձանագրութեանց ու գեղեցիկ դպրութեանց Ակադեմին նոյնպէս Քօլպէռ հիմնած է 1663ին եւ այս կաճառը անդադար կը հրատարակէ 1717էն ի վեր կարեւոր գրութիւններ պատմութեան եւ հնագիտութեան վերաբերեալ։ 105 անդամներէ կը բաղկանայ որոց 40ը անուանական, 10ը պատուոյ անդամ, 8ը օտարական եւ 50ը թղթակից անդամներ. շաբաթը անգամ մը կը ժողվուին եւ ընդհ. ժողովն ալ տեղի կ'ունենայ յուլիս ամսոյ մէջ։

Բարոյական ու քաղաքական գիտութեանց Ակադեմին հիմնուեցաւ 1795ին եւ վերահաստատուեցաւ 1832 հոկտ. 27ին հանրային կրթութեան նախարար Պ. Կիզօի շնորհիւ. կը բաղկանայ 46 անդամներէ որոց 6ը ազատ են եւ գաղանի քուէարկութեամբ կ'ընտրուին, 5 օտարական անդամներէ, եւ 44 թղթակից անդամէ. հինգ բաժանումներ ունի որք են 1 փիլիսոփայութիւն, 2 բարոյագիտութիւն, 3 օրէնսդրութիւն, իրաւագիտութիւն եւ դատավարագիտութիւն, 4. քաղաքական տնտեսագիտութիւն եւ վիճակագրութիւն. 5 ընդհ. պատմութիւն եւ իմաստասիրութիւն. — ընդհ. ժողովը տեղի կ'ունենայ ամեն տարի ապրիլ ամսոյ մէջ։

Գեղարուեստից ակադեմին, նախկին նկարչաց եւ արձանագործաց Ակադեմին որ 1648ին հիմնուեցաւ 1793ին ջնջուեցաւ եւ 1671ին Քօլպէռի հիմնած ճարտարապետական Ակադեմիային միացաւ. — 40 անդամներէ կը բաղկանայ, 10ը օտարական, 30ը թղթակից. — 5 բաժանում ունի որք են. նկարչութիւն, արձանագործութիւն, ճարտարապետութիւն, փորագրութիւն եւ երաժշտութիւն. ընդհ. ժողովը հոկտեմբեր ամսոյ մէջ կը գումարուի։

Այս հինգ ակադեմիները Մազառէնի պալատին մէջ կը խմբուին եւ ընդհանուր անուամբ կը կոչուին Institut de France։ Այս Ակադեմիները մասնաւոր օրագիրներ եւ գրքեր կը հրատարակեն, շատ մը մրցանակներով կը վարձատրեն կարեւոր եւ նոր գիւտերը եւ գրքերը. ու հաւաքական ընդհ. ժողով մը տեղի կ'ունենայ ամեն տարի օգոստոսի 15 ին։

Ե. ԹՈՒՔՏԻՒՐՋԵԱՆ

ՀԱՑԻ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

«Մէսէժ» Ռըժիօ», որ ամեն երկու շաբաթը անգամ մը կը հրատարակուի Ֆիլատելֆիոյ մէջ ի Միացեալ-Նահանգս, Սեպ. 15 թուով արտատպեց Հանրապետութեան հիւպատոսաց տեղեկագիրներն հացի գործածութեան նկատմամբ։ Այս տեղեկագիրներէն կը տեսնուի որ կլիման մեծ ազդեցութիւն ունի այն եղանակին վրայ, որով մարդիկ սովորած են հայթայթել մարմնոյն սնունդը։ Հիւսիսային ցուրտ երկիրներու մէջ ցորենի հացը հաճելի բան չէ եւ որովհետեւ մարդկային կեանքը հոն իր գոյութիւնը պահելու համար ներքին կամ բնական աւելի ջերմութեան մը կը կարօտի, իւղը եւ ձկանց ճարպերն են, որ ամենէն աւելի գործածելի են։ Լափոնթացիք ալիւր բնաւ չեն գործածեր, սակայն մէկ անգամին կրնան ընդհանրապէս եօթը լիպրա կէս ձկան ճարպն ուտել մեծ ախորժակով։ Ռուսիոյ հիւսիսային գաւառներուն մէջ ժողովուրդը կանթեղներու համար գործածուած իւղը կը խմէ առանց նկատողութեան առնելու համը, եւ անհատ մը մէկ տարուոյ միջոցին հացի 100 լիպրա ալիւր կը սպառէ։

Հասարակածային տաք երկիրներու մէջ բրինձ կը գործածուի. բարեխառն կլիմային մէջ է ցորենի կամ ցորենի ալիւրէ շինուած հացին գործածութիւնը։ Այս ամենը սա եզրակացութեան կը տանին զմեզ, թէ աւելի կլիման քան թէ դասակարգութիւնն է որ կ'ուղղէ անհատեան պէտքերն եւ եղանակները։ Քանի որ ցորենը ոչ այնքան ցուրտ եւ ոչ ալ այնքան տաք կլիմաներու մէջ կրնայ աճիլ, յայտնի է որ հնդեւրոպական սերունդն է որ կը մշակէ ցորենը եւ կը գործածէ զայն իր սնունդին։ Ցորենը իր մէջ կը պարունակէ պզպզատ եւ բնապիտակ եւ զայն գործածողներն աւելի ուշիմ եւ հանճարեղ ժողովուրդ եղած են բաղդատմամբ այն ժողովրդոց որ ճարպով կը սնանին ու հասարակ։ Յուլիոս Կեսարի զինուորները ցորենէ զատ ուրիշ բան չունէին ուտելու, եւ անոր ամբողջ արշաւանաց միջոցին ցորենը, այն ալ խաշուած ցորենն էր իրենց միակ սնունդը։

Ցորենի հացը ամենէն աւելի կ'ուտուի Ֆրանսայի մէջ, ամենէն քիչ Նորվէկիոյ եւ Շուէտի մէջ։ Ֆրանսացի մը տարեկան 705 լիպրա ալիւր կը սպառէ, իսկ Նորվէկիացին միայն 56 լիպրա։ Բորթուկալի մէջ մշակութիւնք բաղդատմամբ Սպանիոյ թէեւ աւելի առաջ գացած են, սակայն ինչպէս առաջինը անհատապէս միայն 176 լիպրա ալիւր կը սպառէ, վերջինը 413 կը սպառէ։ Հունգարիոյ եւ Աւստրիոյ մէջ թէեւ մշակութիւնք հաւասարապէս յառաջ են, սակայն Հունգարացին մէկ տարուոյ միջոցին կը գործածէ 361 լիպրա ալիւր, իսկ Աւստրիացին 187 լիպրա։ Գերմանացի մը մէկ տարուոյ միջոցին կ'ուտէ 143 լիպրա ալիւր, Դանիացին՝ 163 լիպրա, Զուիցերիացին՝ 352 լիպրա։ Միացեալ-Նահանգաց մէջ, ուր մշակութիւնք ամենէն աւելի առաջ գացած են, անհատ մը տարեկան 360 լիպրա ալիւր կը սպառէ կամ օրը մէկ լիպրա, որ ըսել է թէ Ֆրանսայի մէ ամերիկացիի մը կերած հացին կրկինը կ'ուտէ։

Խ. ԳՈՒՐԵԱՆ

ԲԵՐՆԻ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ

Բերանը մուտք է՝ աւելի մարսողական քան շնչառական գործարաններուն։ Բերնէ շնչառութիւնը ո՛չ բնական է եւ ո՛չ առողջարար, բայց բնութիւնն այնպէս տնօրինած է որ երբ հիւանդութեան բերմամբ քթին անցքերը կը փակուին, կրնանք օդ առնել բերնէն։ Այսու ամենայնիւ քիթն է շնչառական խողովակին մուտքը։

Քթին խոռոչին մէջ կը գտնուին մագաղթի նման ոսկրներ լորձնաթաղանթով պատեալ, որք մեծապէս կ'աւելցնեն մակերեսը որպէս զի կատարուին ներս շնչուած օդը տաքցնելու, խոնաւցնելու եւ զտելու երեք մասնաւոր գործողութիւնները։ Ըստ բաւականին զգացուած չէ թէ ո՛րքան վտանգաւոր է բերնէն շունչ առնելը։ Օդը կը խուժէ թոքերուն մէջ ա՛յնպիսի քանակութեամբ, որուն ջերմութիւնը կանոնաւորուած չէ, զօրութիւնը չափաւորուած չէ, երբեք մաքրուած չէ, ուստի եւ դիւրաւ ծագում կ'առնեն շատ տեսակ հիւանդութիւններ։

Ձմեռուան եղանակին ամենէն աւելի ենթակայ կ'ըլլան մարդս այս հիւանդութիւններու, վասն զի յանկարծ իրարմէ կը տարբերին արտաքին օդին եւ մարմնին ջերմութեան աստիճանները. եւ յառաջ եկող ախտերուն կարգէն են թոքատապը, ցնցղատապը, խռչափողի բորբոքումը, մանկանց փողացաւը են. մինչ եթէ նոյն օդը բնական ճամբով քթէն ներս ընդունուի, փափուկ թոքերուն մէջ մտնելու համար պատրաստուած, պարզապէս կը գործադրուի բնական օրէնքը եւ վտանգ յառաջ չգար։

Բերնէն շունչ առնելու սովորութիւնը առ հասարակ ծագում կ'առնէ շնչառութեան խողովակին փակուելէն, բայց հնար է ջնջել այդ սովորութիւնը շատ պարագաներու մէջ ժամանակին խնամ տանելով։ Ծնողք շատ քիչ կը խորհին թէ ինչ կարեւորութիւն ունի քթէն շունչ առնելը։ Մանկանց թեթեւ հիւանդութիւններուն ժամանակը երբ քիթը թեթեւ կերպով կը գոցուի քիչ մը ատեն, հնար է ջանալով բանալ կանոնաւոր շնչառութեան ճամբան. բայց որովհետեւ բերնէն շնչելն աւելի դիւրին է, մանուկը բերնէն կը շնչէ եւ կ'ունակնայ այդ կերպին։

Եթէ քթին ճամբան գոցուի, բան մը՝ որ մասնաւորապէս գիշեր ատեն կը պատահի, մանուկը անհանգիստ կ'ըլլայ քունին մէջ, դժուարաւ շունչ կ'առնէ, եւ առաւօտուն նեղսիրտ կ'ըլլայ։ Կրնանք առանց վարանելու ըսել թէ երբ մանուկը շարունակ իր բերնէն շունչ կ'առնէ, գէշ բան մը կ'ընէ։ Քթէն դիւրին շնչառութեան քանի մը արգելքներ կան. լորձնաթաղանթին կարծրանալը քթին խոռոչին մէջ, հետեւանք կրկին եւ կրկին պաղ առնելու. քթին եւ կոկորդին մէջտեղը գեղձային հիւսկէններու գոյութիւնը, որ թէպէտ արդէն ի բնէ կը գտնուին, բայց ուռած եւ խոշորցած են. վզին գեղձերուն խոշորնալը։

Այս վիճակներուն իւրաքանչիւրը կրնան դարմանուիլ հանճարեղ կերպով, եւ այն մանուկը որ անհանգիստ էր եւ կը խորթար, կրնայ խաղաղ եւ հանդարտ քուն քաշել։ Քթէն շնչելու համար յարատեւ ջանքը յաճախ կը յաջողի, եւ կ'արգիլէ սաստիկ հարբուխը։

Հարբուխն ինքնին հիւանդութիւն չէ, այլ շնչառական խողովակին մէջ արգելքի մը կամ անկարգութեան մը մէկ նշանը։ Շատ աւելի դիւրութեամբ կ'արգիլուի քան կը բուժուի, մինչ երկուքն ալ կարելի են։ Բերանը գոց պահելու եւ քթէն շնչելու է։

ՋԵՐՄՈՒԿՆԵՐ

Բ.

Էէնի-Քափլըճան բոլոր ջերմուկներուն նշանաւորագոյնն է եւ կը գտնուի Ողիմպոս լերան ստորոտն շղթային վրայ, հին քաղաքին եւ հին ջերմուկին մէջ տեղը։ Սրահները ծածկուած են կապարեայ գմբեթներով։ Բոլոր ներքին կամարները, յախճապակեայ եւ մարմարեայ թերթերով խառն եւ յօրինուած բազմանկիւն ձեւով, կը տարածեն բոլոր շէնքին մէջ քաղցր եւ միօրինակ աղօտ լոյս մը։ Կը պատմուի թէ այս ջերմուկին մեծ սրահին մէջ տեղ կար մարմարեայ առիւծի մը արձանը որուն բերնին մէջ դրուած խողովակներուն միջոցաւ կը ցայտէր տաք ջուր, բայց այսօր Ալ-Համպրայի առիւծոց աղբիւրի այս նմանութիւնը կորսնցուցած է իր կարեւորութիւն եւ գրեթէ բոլորովին անհետացած։

Քիւքիւրթլի ջերմուկները, 90 աստիճան բարեխառնութեամբ, խիստ տաք են, բուսածծմբատի (sulfate alcalin) էական տարրերը կը պարունակեն որ մորթի հիւանդութեամբ վարակելոց համար օգտակար եղած է միշտ եւ բազմաթիւ անձինք գտած են կատարեալ առողջութիւն։

Միւս ջերմուկները կը գտնուին լերան զառիվայրին վրայ Չէքիրկէ գիւղաքաղաքին մօտերը եւ ջուրերը կը հասնին 50 աստիճան բարեխառնութեան։ Նոյնպէս խցիկներու բաժնուած են հիւանդաց համար որք մեծ ջերմուկներու մխորէն հեռու կը փափաքին խնամուիլ եւ հանգստանալ։ Անպաճոյճ մարմարեայ լոգարանք հաստատուած են խցիկներուն մէջ որոց շուրջը գտնուած ծառաշատ պարտէզ եւ թաւուտ անտառ մը ոգոնչկալապէս կը զարդարեն շէնքին ամբողջութիւնը։ Մեծ ջերմուկներուն շուրջը, դաշտին մէջ, չի նշմարուիր որ եւ է հետք հին քաղաքի մը, բայց Չէքիրկէ, կառուցեալ մերձակայ լերան զառիթափին վրայ, օժտեալ է շատ մը աղբիւրներով որոց ամբողջութիւնը կը կազմէ շարք մը բաղնիքներու, եւ այսպէս կը հանդիսանայ բաղնիքներու շուրջը համախմբեալ բազմութեան կեդրոնը. այս տեղ կը թուի լինել հին Բիւթանիա քաղաքը որուն աւերակները, դեռ կիսականգուն, կը հաստատեն թէ ատենօք այս փոքրիկ քաղաք մեծ կարեւորութիւն ունեցած էր, եւ թէ վերջին դարուց մէջ կառուցուած է այն հոյակապ մզկիթը որ յիրաւի ժամանակին հրաշալեաց կարգը դասուած էր։ Չէքիրկէ գիւղաքաղաքը հնոյն Բիւթանիոյ աւերակաց եւ տեղւոյն վրայ կառուցուած է։

Պրուսայի նահանգին, բաց ի ջերմուկներէն, մեն մի տանը մէջ գրեթէ կան բաղնիքներ, որք խողովակներով ջուր կ'ըստանան քիչ շատ հեռու տեղեր գտնուած ակունքներէ եւ այս կերպով գրեթէ ամբողջ Պրուսա քաղաքը օժտուած է ջերմուկներով։

Կայսերական կառավարութիւնը միշտ հոգածու գտնուած է այս ջերմուկներու լաւ պահպանութեանը եւ մեծամեծ զոհողութիւններ ըրած՝ ժողովրդեան օգտակար դիրքի մը մէջ դնելու համար զայնս։ Տարուէ տարի, ըստ առողջապահական օրինաց, շէնքեր եւ նորոգութիւններ կը կատարուին շնորհիւ եւ ծախիւք Վեհ. Սուլթանին։

Բացի այս ջերմուկներէն, կան նաեւ Պրուսայի նահանգին մէջ բազմաթիւ հանքային աղբիւրներ եւ ջրեր որք «Թուրքիոյ Հանքային Ջուրերը» վերնագրին տակ հետզհետէ պիտի գրուին այս էջերու մէջ եւ կարելի եղածին չափ պիտի ծանօթացուին։

Մ. Ս. ԵԿԷՆԵԱՆ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԸ

Բերայի գերմանական հիւանդանոցը այս կիրակի օր տօնեց իր հաստատման յիսնամեայ տարեդարձը։

Այդ հիւանդանոց հիմնուած է 1844ին, գերմանական գաղթականութեան կողմէ, Ֆօրսվիթ Մայէր երէցին նախաձեռնութեամբ։ Ի սկզբան 10 անկողին միայն ունէր եւ տարեկան նպաստ մը կը ստանար Պավիէրայի թագաւորէն։ Առաջին բժիշկը եղած է Տոքթ. Սթալ։ 1854ին, Տոքթ. Միւլլէր ստանձնեց անոր տեսչութիւնը եւ հիւանդներու հսկողութիւնը յանձնուեցաւ մայրապետներու։ 1866ին Տոքթ. Մորթման հիւանդանոցին ծառայութեան մէջ մտաւ եւ անոր վարչութիւնը յանձնուեցաւ քոյր Լիզէթ Միւլթի։ 1878ին, գերմանական կայսրութիւնը 10,000 ոսկւոյ գումար մը յատկացուց արդի շէնքին կառուցման համար որուն նպաստից նաեւ գերմանական բարեգործական ընկերութիւնը 3000 ոսկի ալ իր կողմէ աւելցնելով։

Սաքս-Վէյմարի դքսուհին 1878ին ուզելով մասնաւոր յարկ մը կառուցանել տալ ժանտատենդէ բռնուողներուն համար, 600 ոսկի յատկացուց այդ նպատակին։ Այս յարկը հիմակ յատկացուած է ծաղկախտաւորներուն։ Պառօն տը Հիրշ ալ 3000 ոսկի նուիրեց մասնաւոր յարկի մը համար որ կառուցուեցաւ երեք տարի առաջ եւ որ այժմ կը պարունակէ 50 անկողին։

ԷԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (27)

ՌԸՆԷ ՏԸ ԲՕՆ ԺԷ

ՄԱՐԳԱՐԻՏՆԵՐՈՒ ԳԵՏԸ

(ՉԱՐՄՔԻ—ՄԱՄՌՈՆԸ)

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՃԵՐՄԱԿ ՆՈՒՆՈՒՖԱՐԸ

Դ.

ՔԱՆԴՈՆ՝ ԳԻՇԵՐ ԱՏԵՆ

Գրեթէ աւելորդ է ըսել թէ, հակառակ այն քաջասրտութեանը զոր Մէնկ ցոյց տուած էր, անվեհեր դատաւորը քսան անգամ անիծած էր Ֆօ-Հօբին ծրագիրը, այն քսան վայրկեաններու միջոցին ուր գոհաւորակիրները տուն տարած էին զինքը։

Իրմէ աւելի աղէկ ոչ ոք գիտէր, անշուշտ իրմոյ, թէ Քանդոնի կարգ մը թաղերը գիշեր ատեն յոյժ վտանգաւոր էին։

Իր տեսած դատերուն մէջ շատ անգամ սոսկալի բաներ լսած էր աւազակներու խոռոչ չարագործներուն վրայ, եւ իր յիշողութեան մէջ կը վերածնէին անոնք ահռելի յստակութեամբ մը, ճիշդ այն վայրկենին իսկ ուր խօսք կուտար այցելել այն կոպիճները, զորս ուտիկանութիւնը քիչ անգամ կրնար խուզարկել։ Ուստի այդ օրը շատ գէշ անցուց։

Սակայն իրիկունը, առատ ճաշէ մը ետք, որ Ֆրանսայի գինիներով ոռոգուած էր, վերստացաւ իր կեղծ կորովը, եւ երբ ժամը տասնին մօտ Ֆօ-Հօբ զինքը եկաւ գտաւ, դատաւորը պատրաստ էր, թափառաշրջիկի ծպտանքով։ Նոյն իսկ բաւական քաջասիրտ ըլլալու տրամադիր կ'երեւար։

—Հրամաններս այնքան լաւ գործադրուեցան, ըսաւ վերատեսուչը, որ եթէ հետս չըլլայիք, անտարակոյս չպիտի կրնայիք այս գիշեր Հօնան դառնալ։ Քաղաքը գոցուած ու ամրափակուած է։ Մեկնի՛նք։

—Մեկնի՛նք, կրկնեց դատաւորը անգիտակցաբար։

Սենեկէն դուռն ուղղուեցաւ։

Բայց, տան դուռն հասնելով եւ փողոցին մէջ մէկը չտեսնելով, Ֆօ-Հօբին դարձաւ աչխուժիւ եւ ըսաւ.

—Մինա՞կ էք։

—Մի՛ս մինակ։ Քանի որ քաղաքին մէջ գործ մը չունինք, գործակալներս Ցէնկ Հաէ դուռը թողուցի, հրամայելով որ ինծի սպասեն։ Անոնց պիտի երթանք միանանք։

Մէնկ գուշեց այն ուրախութիւնը զոր այս լուր կը պատճառէր իրեն։

—Մնաց որ գործակալներս երկու հոգի են միայն։

—Վա՛յ։

—Այո, բայց անոնցմէ մէկը սքանչելի օժանդակ մըն է։ Զաւակն է Սուն-Բօ անուն խեղճ մարդու մը զոր անցեալ շաբթու եռամսեայ անուրի դատապարտեցիք։ Խոստացայ իրեն հօրը համար շնորհ խնդրել եթէ օգտակարապէս առաջնորդէ մեզի։

—Հաւանեցա՞ւ։

—Երախտագիտութեամբ։ Եւ որովհետեւ նոյնպէս խոստացայ բնաւ չյիշել իր յարաբերութիւնները այն յոռի մարդոց հետ որոց պիտի այցելենք, նախ եւ առաջ մուրացկաններու իշխանին ապարանքը պիտի տանի մեզ, յետոյ կարգ մը տեղեր ուր կրնայ ըլլալ որ ապաստանած ըլլայ ձեր մարդասպանը։

—Մուրացկաններուն իշխա՞նը։

—Անշո՛ւշտ։ Չէ՞ք գիտեր որ այդ մարդիկ կանոնաւոր ընկերակցութիւն մը կը կազմեն որուն պետը իշխան կանուանի։

—Խօսքը լսած էի, բայց մասամբ կը հաւատայի։

—Իրենց բնակարանին մէջ պիտի տեսնէք զանոնք։

Խօսակցելով հանդերձ եւ տասը վակոց քալել տալէ յետոյ, երկու մանտարէնները Ցէնկ-Հաէ դուռն հասան։

Ֆօ-Հօբ ինքզինքը ճանչցուց հրամատար սպային, եւ անցաւ պարսպադռնէն։

Երկու մարդերը որոց ժամադիր եղած էր վերատեսուչը, պառկած էին կամուրջին մօտ, խոշոր կարասներու տակ զոր յաղճապակիի վաճառական մը դրած էր դարափին վրայ։

Սուն-Բօի պաշտօնակիցը ոստիկանութեան գեր-սպայ մըն էր որուն վրայ կատարեալ վստահութիւն կրնային ունենալ։

Ա-Մուա էր անունը։ Կարճահասակ եւ կորովի, հարաւի չինացիներուն տիպարը կը ներկայացնէր։

Դրան բացուիլը լսելով, ոտքի ելած էր, ինչպէս նաեւ իր ընկերը, եւ իր պետին հրամաններուն կը սպասէր։

—Ճամբայ ելլենք, ըսաւ այս վերջինը. Սանկին տո՛ւնը։

Գործակալը խոնարհեցաւ, եւ նշան ընելով Սուն-Բօին, առաջ անցաւ։

Փոքր խմբակը Հօնան կղզիին կամուրջին ուղղուեցաւ, եւ անկէց անցնելէ ետք, մխրճեցաւ տղմալից գուբերու լաբիւրինթոսին մէջ որք կը բռնեն գետեզրին եւ Պուտափի մեհեանին մէջտեղի ամբողջ միջոցը։

Թէեւ ժամանակն ուշ էր, թաղը տակաւին բնաւ ամայի ու հանդարտ չէր։

Ընդհակառակն ամեն մէկ քայլին, Ֆօ-Հօբ եւ Մէնկ շրջագայողներու կը հանդիպէին, եւ գրեթէ ամեն բնակարանէ բազմազան աղմուկներ կը լսէին, որք կ'ապացուցանէին թէ Չինացի ժողովուրդը որչափ կը սիրէր ցորեկը գիշերի փոխել։

—Կուզէ՞ք որ վայրկեան մը կենանք հոս, առաջարկեց յանկարծ վերատեսուչը։

Տան մը առջեւ կը գտնուէին ուր կը մանուէին կ'ելլային բազմազբաղ մարդեր, ոմանք զուարթ ու սրտաղեղ, ուրիշներ տրտմաթախիծ եւ մունջ։

—Շա՛տ աղէկ, ըսաւ դատաւորը։ Ո՞ր կապելան է աս։

Սա խրաւ է որ այդ տունը մահատուներ երեւոյթ մը ունէր։

Հազիւ կրածեխուած ճակատը տեղ տեղ ճեղքրտուած էր. բնաւ լուսամուտ չի կար դուրսէն, եւ երկար նրբանցք մը կ'երեւէր ստորաքուստ, երկու ծխարձակ լամպարներով լուսաւորուած։

—Այս կապելան, ինչպէս անուանեցիք զայն, սիրելի նախագահս, ձեր ամենէն թանկագին հայթայթիչներէն մէկն է։

—Հայթայթիչներէս մէ՞կը։

—Երեք նահանգներու ամենէն գէշ խաղարաններէն մէկն է։

—Եւ հո՞ն պիտի մտնենք։

—Եթէ չենթադրէք որ մարդասպանը Քանկ իշխանին քով գտնելն աւելի հաւանական է։

—Իրաւունք ունիք, ըսաւ մանտարէնը, զոր իշխանին միակ անունն իսկ կը քաջասրտէր։ Երթանք։

Եւ նախ ինք անցաւ տանը սեմէն, Ֆօ-Հօբն ետեւէն ունենալով։

Նրբանցքին գրեթէ կէսը, աջ դին, կանկի վրայ բացուած դուռ մը հասան։

Ընդարձակ սրահի մը դուռն էր ուր գրեթէ հարիւր յիսուն հոգի կը գտնուէին. բայց մթնոլորտն այնքան թանձր էր որ երկու բարեկամները նախ եւ առաջ իրենց շուրջը բան մը չտեսան։

Շուտով ինքզինքնուն եկան սակայն։ Այն ատեն Մէնկ աչքերն ու ականջները բացաւ։

Պատին կրթնած փայտէ լայն նստարաններու վրայ՝ կծկուած մարդեր կը ծըխէին եւ իրենց առջեւ եղածներուն անտարբեր կ'երեւային, բայց սրահին միւս մասերը նաւաց հանդարտ էին։

Նիրհաները սոսկ խմբակներ կը ձեւացնէին, որոցմէ ուրախութեան աղաղակներ ու անէծքներ ալ կը բարձրանային։

Այս խմբակներ կը խռնուէին սեղաններու շուրջ ուր խաղացողներ նստած էին, որոնք իրենց հագուստներէն դատելով՝ քաղքենի էին։

Սակայն այս սեղաններէն մէկ քանին ամբողջովին ծածկուած էին ստակներով եւ ոսկիի ձոյլերով, ուսկից Ֆօ-Հօբ ենթադրեց թէ մինակ Մէնկ եւ ինք ծպտեալ չէին հոն։

Դրաւ բռնողները կը մաքառէին իրարու հետ եւ այն դրամատէրներուն դէմ որք ստակները կը դնէին, եւ թուղթերը կը կը բաժնէին, խաղի ճշմարիտ թուղթեր, ինչպէս մենք կը գործածենք, սա տարբերութեամբ որ մարդու պատկերներուն տեղ կային մոացածին թռչուններ՝ կանանչ, կարմիր եւ կապոյտ, կամ վիշապներ որք կարծես ամենէն զարհուրելի ծամածռումները կ'ընէին կորսնցնողներուն, եւ սրահին շուրջը գտնուող նրբանցքէն յաճախորդներ իրենց դրած ստակը վար կ'իջեցնէին կողմերու մէջ որք շատ անգամ պարապ վեր կ'ելլային։

Մէկիկ մէկիկ աչքէ անցունելէ յետոյ այդ տարօրինակ խաղարանին զանազան խումբերը, առանց հանդիպելու մարդու մը որ նմանէր Զաւի մասին տիկին Լիուի ըրած նկարագրութեանը, Ֆօ-Հօբ եւ Մէնկ յաջողեցան հետաքրքիրներու մէջէ սպրդիլ խաղասեղանի մը մօտ։

Հոն երկու մաքառողներ կային դէմ դիմաց, բայց խաղն յայտնապէս լուրջ էր։ Ամբոխը եռանդեամբ կը հետեւէր բոլոր դարձուածքներուն, ձայնով ու շարժումով գրգռելով հակառակորդները։

Այդ խաղացողներէն մէկը դեռ երիտասարդ մըն էր, սիրտն արդէն կարծրացած անշուշտ, վասնզի դէմքը բնաւ յուզում չէր յայտներ։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՆՈՅԵՄ. 22/4 ԴԵԿՏ. 1894

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՉԻՆԱՑ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Ճարոնցիք նոր յաղթութիւն մը շահեցան այն չինական զօրաց վրայ որք տակաւին իրենց առջեւ կը փակէին Մուգտէնի ճամբան: Կ'երեւի թէ շատ չանցած Մուգտէն ալ, «նուիրական քաղաքը», Բորդ Արթուրի ճակատագիրը պիտի ունենայ, մանաւանդ որ անոր չափ ամուր ալ չէ:

Անցեալ կիրակի, արեւելեան ջուրց անգղ. նաւախմբին հրամատար Ֆրիմէնդլ ծովակալ 50 սպայից հետ Բորդ Արթուր եկաւ, ուրուն Ճարոնցիներու կողմէ գրաւման կէտին վրայ ընդարձակ տեղեկագիր մը պիտի ղրկէ իր կառավարութեան:

Ի Շանկայ խորին սրտայուզութիւն պատճառեց 120 չինացի բարձր պաշտօնէից ընկճացն, որք յիշատակագիր մը ստորագրելով յայտարարած են թէ փոխարքայ Լի-Հունկ-Չանկ կաշառակեր, դաշաքայ և խաբեբայ մարդուն մէկն է: Կ'ըսեն նաեւ թէ փոխարքայն սրախ եղած էր Ճարոնցիներուն յաղթութեան համար, և Չինացիներուն թոյլ չէր տուած յաջող դիրք բռնելու, և թէ այս ձախողութիւնք փոխարքային պատճառաւ են, որ Չինու բուն վիճակը գիտնալով հանդերձ, յայտարարած է թէ Չին կարող է պատերազմիլ, մինչ իր նպատակն էր անձնական շահը ընել պատերազմի առթիւ ըլլալիք մեծամեծ ծախքերէն:—Լի-Հունկ-Չանկի դէմ այսպիսի ամբաստանութիւնք շատ լսուեցան, բայց մարդը կը մնայ իր պաշտօնին վրայ:

ՄԱՏԱԿԱՍՔԱՐԻ Թագուհւոյն կառավարութիւնն այն առթիւն կարեւորութիւն կուտայ կղզւոյն մէջ տիրող հանրային կարծիքին որ Ֆրանսայի հետ խնդրոյն վերաբերեալ պաշտօնագրերն այս օրերս հրատարակութեան տուաւ: Այս հրատարակութեամբ ապացուցած ըլլալով թէ իրաւունքն իր կողմն է, Թագուհին յայտարարութեամբ մը հրաւէր կը կարդայ իր հպատակներուն որ Մատակասքարը պաշտպանեն օտար յարձակման դէմ:

ՌՈՒՍԻԱ. — Գահիրէի լրագրեր կը ծանուցանեն թէ Ռուսիոյ Կայսրուհին, որ այս օրերս իր հիւանդ որդւոյն քով կ'երթայ ի Կաւկասիա, անոր հետ յունուար ամսուն Աղեքսանդրիա և Գահիրէ պիտի այցելէ, և յետոյ Վերին Եգիպտոս պիտի երթայ, փետր. և մարտ ամիսներն հոն անցունելու: Բայց սուգի պատճառաւ, պաշտօնական ընդունելութիւնք պիտի չըլլան:—Աթէնքի լրագրերն ալ կ'ըսեն թէ Կալլէսի իշխանն և իշխանուհին Ռուսիայէն դարձին Յունաստան պիտի հանդիպին և հոն պահ մը հիւր պիտի ըլլան արքայական գերդաստանին: Կը կարծեն նաեւ թէ Ռուսիոյ կայսրուհին և իր հիւանդ որդին ո՛չ թէ Եգիպտոսի այլ Քորֆուի մէջ պիտի անցունեն ձմեռը:

Ի ՓԱՐԻԶ դայթակղական բան մը միշտ պէտք է հասարակութիւնը զուարճացնելու համար: Վերջին դայթակղութիւններն են՝ ինչպէս յայտնի է՝ ֆրանսացի սպայի մը մատնութեան գործն, և Ակումբներու խնդիրն, որոց մէջ խառնակութիւն տեղի ունենալուն և շատ մը դայթակղական դէպքեր պատահելուն պատճառաւ, այս բանն ոստիկանութեան պաշտօնատարէ մը իմացող խմբագիրք ոմանք, այն պաշտօնատարին ալ բաժին խոստանալով, սկսած էին գրել յիշեալ Ակումբներուն դէմ, իբր թէ ի սէր առաքինութեան, բայց իրօք դրամ շորթելու համար Ակումբներուն տնօրէններէն: Ասոնցմէ մին շատ մեծ դրամ առեր է ժիւ Դօլ լրագրոյ անօրէնին, որ ո՛չ անոր դէմ չէ գրեր: Հիմա դատական իշխանութիւնն երկուքն ալ հաշիւ կը պահանջէ, և Երեսփ. ժողովոյ մէջ համարձակապէս յայտարարեց թէ ճշմարտութեան երեւան ելնելէն ամենեւին չի վախնար: Քանի որ վարչական պաշտօնատար մը այս գործին մէջ մեղսակից է, անշուշտ ան ալ պիտի պատժուի:

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.— Անցեալ հինգշաբթի Լորտ Ռոզպէրիի նախարարութիւնն երկար խորհրդակցութիւն մ'ունեցաւ, որոշելու համար խորհրդարանական առաջիկայ նստաշրջանին մատուցանելի օրինագիծերն: Յայտնի է թէ Խորհրդարանն յունուարի վերջը պիտի գումարուի: Նախարարական Ցեյլէ-Նիւ-ի խօսքին նայելով, Նախարարութիւնը պիտի առաջարկէ օրինագիծ մը, փոփոխելու համար կալուածատիրութեան օրէնքն Իռլանտայի մէջ, ուրիշ ծրագիր մը՝ ընտրողաց ցուցակներուն պատրաստութեան կէտին վրայ, որպէս զի խորհրդարանական ընտրութեանց մէջ քուէ տալու իրաւունք ունեցողներէն ո՛չ ոք զրկուի՝ իր անունը ցուցակին մէջ չգտնուելուն համար, և երրորդ ծրագրով մ'ալ վերստին պիտի խնդրէ դադրեցնել անկլիքան Եկեղեցին պետական և պաշտօնական եկեղեցի ըլլալէ Կալլէսի մէջ: Կ'երեւի թէ Լորտերու ժողովոյն դէմ Նախարարութիւնն առ այժմ խնդիր պիտի չյարուցանէ Երեսփ. ժողովոյ մէջ: Կ'ըսուի թէ նախարարք այս մասին համամիտ չեն իրենց մէջ:

ՊԻՍՄԱՐՔ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՈՅՆ անձնուիրութեան և տանտիկնութեան վրայ գովեստներ խօսելէ չեն յագենար գերման լրագիրք, որք սակայն գերման տանտիկիններուն այնքան մօտ ապրելով, պէտք չէր որ այսքան սքանչանային գերման ազգին այնքան առատօրէն վայելած մէկ բարիքին վրայ: Բայց կ'երեւի որ ինչպէս Թերութեան այնպէս ալ առաքինութեան օրինակներն որքան վերէն գան այնքան աւելի ազդու կ'ըլլան: Իշխանուհին անձամբ կը հսկէր կերակուրներուն պատրաստութեան, իշխանին մասնաւոր ուտելիքներն և ըմպելիքները շատ հեղ իր ձեռամբ կը պատրաստէր, կասկածոտ ըլլալուն համար, և այսքան զոհողութեանց փոխարէն, բան մը միայն կը խնդրէր իր հզօր երիկէն, այն է՝ մօրուք չկրել: Մօրուքի չէր հանդուրժեր Պիզմարք իշխանուհին: Պիզմարք զուարթօրէն կ'ըսէր. «Այրութեան այս յատկանիշը (մօրուք) զոհեցի ընտանեկան խաղաղութեան խորանին վրայ»:

—Իր կնոջ մահուան առթիւ Պիզմարք իշխան ցաւակցական հեռագրեր ընդունեց ամեն գերման վեհապետներէ և իշխաններէ, Աւստրիոյ կայսրէն, Դանիոյ դահաժառանգէն, Քաբրիվի կոմսէն, Հօհէնլօհէ իշխանէն, Պ. Քրիսբիէ, Պառօն Պլանէ, և Քալնոքի կոմսէն: Պիզմարք իշխան Վարձինէ Ֆրիտրիխսրուհ կը փոխադրէ իր բնակութիւն, իր սիրելի կնոջ հիւանդութիւնն և մահն յիշեցնող տեղերէն ժամանակ մը հեռի մնալու համար:

—Պիզմարք իշխանուհին վերջին ժամանակներս իր հիւանդութիւնն (սրտի հիւանդութիւն և ջրգողութիւն) բոլոր կարի կը ծածկէր իշխանէն՝ անոր ցաւ չպատճառելու համար: Երբ վերջապէս անկողին ինկաւ, կը նայէր որ ծերունի երիկը գիշերը չափէն աւելի ժամանակ չանցունէ իր քով: Վերջին պահուն իշխանը մինչեւ կէս գիշեր իրեն քով կը հսկէ. Ապա կ'երթայ հանգստանալու: Երբ հոգին աւանդել կը սկսի, իշխանուհին չուզեր որ իր երիկն արթնցնեն և անհանգիստ ընեն: Այսպէս, կէս գիշերէն հինգ ժամ ետքը կը մեռնի կինն և չիմանար երիկն, որ առտուն արթննալէն ետք, եղելութիւնը սեղմութեամբ կը գուժէ բժիշկը:

«ՀՐԱՇԱԼԻ ԱՂԲԻՒՐՆ» Ի ԿԱԼԼԷՍ յառաջագոյն նկարագրած ենք: Ս. Վինիֆրիտի աղբիւրին ջուրէն կ'ուզուի աշխարհի ամեն կողմէն: Անգլ. թղթատարութիւնը մանր պայուսակներու մէջ դրուած թիթեղներով ամեն օր կը փոխադրէ այս ջուրը: Օրը քանի մը հարիւր թիթեղեայ անօթք ճամբայ կը հանուին անտի: Ամենէն շատ կ'ուզուի Ամերիկայէն, յետոյ Ֆրանսայէն, Գերմանիայէն, նոյն իսկ Հնդկաստանէն: Նամակներուն վրայ ամեն կերպ հասցէներ կը կարդացուին, բայց անգլ. թղթատարական պաշտօնեայք այնքան վարժուած են որ չիտակ իր տեղը կը հասցնեն: Շատ մը խնդրողներ իրենց նամակին վրայ պարզապէս կը գրեն «Լուրտ, Կալլէս», (Լուրտ Ֆրանսայի մէջ համբաւաւոր ուխտատեղւոյ մը անունն է, ուր եւս կ'ըսուի թէ հիւանդները կ'աղէկնան): Թէեւ օդը շատ ցրտած է Կալլէսի այս մասին մէջ և վերջերս ալ յորդ անձրեւներ տեղացած են, բայց այցելուներուն վերջը չի գար. և ամենօրեայ հոգեւոր պաշտաման մեծ բազմութիւն ներկայ է: Ցրտոյն չնայելով շատեր կը մտնեն կը լուացուին այն ջուրին մէջ, բայց վերջին օրերս անգլ. լրագիրք աչքի զարկող բուժում մը չարձանագրեցին: Աւելորդ է ըսել ուխտաւորք կամ այցելուք բուն մեծի մասին Անգլիայէն, Սկովտիայէն և Իռլանտայէն կուգան:

Պ. Վ. ՏԻՒՐԻՒՅԻ յուղարկաւորութեան Պ. Բէրիէ Նախագահն իր քարտուղարներէն մէկը ղրկեց իբրեւ ներկայացուցիչ: Պ. Տիւրիւյի որդւոյն խնդրանօք, զինուորական պատիւներ չեղան հանգուցելոյն, և ճառեր չարտասանուեցան. որովհետեւ հանգուցեալը Նաբոլէոն Գ.ի օրով միայն պաշտօն վարած էր, և Հանրապետութեան օրով անոր պաշտօնական պատիւներ մատուցելը կրնար խօսքի առարկայ ըլլալ: Արդի Նախագահ Պ. Բէրիէ, իբրեւ խորհրդական կրթական կրթական նախարարութեան մէջ, երբեմն ծառայած էր Պ. Տիւրիւյի տնօրէնութեան ներքեւ, ու շատ կը հաւնէր անոր բնաւորութեան և տաղանդին: Ֆրանսական Կաճառի անդամներէն շատեր ներկայ էին յուղարկաւորութեան, ընդ որս արդի կրթական Նախարար Պ. Լէկ և իր պաշտօնեաներէն բազումք:

ԿՆՂՄԱՃԿԻ դեղն ուսումնասիրելու համար պուլկար իշխանապետութեան կողմէ չորս բժիշկ կը ղրկուի Փարիզ:

ԵՐԿՈՒ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՆԵՐ

Թայմզ կը ծանուցանէ երկու եկեղեցականներու մահը, Վեր. Սոլոմոն Սեզար Մալան և Վեր. Ուիլեըմ Քուք: Տ. Մալան նշանաւոր գիտուն մ'էր: Ժընեվցի Սեզար Մալան նշանաւոր աստուածաբանին որդին էր, և կանուխէն պարապեցաւ սանսկրիտի և եբրայերէնի ուսման, որուն սկսաւ Զուիցերիոյ մէջ և շարունակեց Անգլիոյ մէջ, յետոյ նոյն նպատակաւ Հնդկաստան գնաց, և հոն պահ մը դասախօսեց: Բազմաթիւ ճամբորդութիւններ ըրաւ, մանաւանդ ի Վրաստան և Նինուէի աւերակներուն, և Օքսֆորտի մէջ հաստատուելով, սքանչելի թանգարան մը և հնաքրքրաշարժ հաւաքածոյներ կազմեց հոն: Իր լեզուաբանական աշխատութիւնք յոյժ բազմաթիւ են: Հինգ կամ վեց լեզուաւ հրատարակած է գիրքեր եբրայերէնի, սանսկրիտի, չինարէնի և հայերէնի վրայ, նաեւ խպտերէնի, ասորերէնի, եթովպերէնի, գոթերէնի, վրացերէնի, սլաւոներէնի, արաբերէնի, պարսկերէնի, Թիպէթերէնի, ճարոներէնի, մանջուրերէնի և կելտերէնի վրայ: Առակաց գիրքին վրայ իր վերջին հրատարակութիւն կը պարունակէ աւելի քան 16 հազար վկայութիւններ Արեւելեան Եկեղեցւոյ Հարց գործերէն քաղուած, որք Աստուածաշունչին բնագիրը լուսաւորելու կը նպաստեն: Պ. Մալան քանի մը սաղմոսներ 80 լեզուներու թարգմանած էր: Լեզուագիտութեան ճշմարիտ գանձ մ'էր այս վերապատուելին ուղեղը:

Իսկ Տ. Ուիլեըմ Քուք գիրք մը հրատարակած էր որոյ վրայ շատ խօսուեցաւ ժամանակաւ, «[illegible]» անունով: Գրեց նաեւ անկլիքանութեան ծէսերուն և արարողութիւններուն վրայ:

Տնտեսական հայեցք

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՔ Ի ՖՐԱՆՍԱ

Պ. Քավէնեաք, (որդին այն զօրավար Քավէնեաքի որ 1848ի անյաջող Հանրապետութեան առաջին վարիչն եղած էր և Լուի Նաբոլէոն նախագահին առջեւ տեղի տալ հարկադրուած էր,) կը շարունակէ իր ջանքեր՝ Արմատականաց աջակցութիւնն ստանալու և ժողովրդականութիւն շահելու այն առթիւն որ յառաջ Պ. Ք. Բէրիէի պաշտօնավարութեան կարենայ ընտրելի ըլլալ Հանրապետութեան նախագահի պաշտօնին: Դրամագլուխն եւս քան զեւս տուրքի ենթարկելն իրեն նշանաբան դրած է, և ժամանակէ մ'ի վեր կը ջատագովէ «եկամուտի տուրք» Անգլիոյ մէջ եղածին նման, մինչ իր հայրենակիցներէ շատեր կ'առարկեն թէ Անգլիացիներուն եկամուտի տուրք անունով առած տուրքն աւելի կամ նուազ ուրիշ միջոցներով կը գանձուի Ֆրանսայի մէջ: Որովհետեւ Արմատականք միահամուռ յարած էին եկամուտի տուրքին, խորհրդարանական յանձնաժողով մը նախաքննութեան յանձնուեցաւ այս գաղափար, և Պ. Քավէնեաք ինք ալ նոյն յանձնաժողովին նախագահ կարգուելով, պէտք եղածին պէս պաշտպանեց իր ծրագիր: Բայց անցեալ շաբաթ յանձնաժողովը 6ի դէմ 17 քուէով մերժեց Պ. Քավէնեաքի առաջարկածին նման տուրք մը, որ դրամագլխին ամբողջութենէն պիտի առնուէր, և որոշեց առաջարկել Խորհրդարանին որ փնտռուի գտնուի թէ դրամագլխի և հասոյթի ո՛ր մասեր այժմ տուրքէ զերծ կը մնան, և անո՛նք ենթարկուին տուրքի: Այս որոշման վրայ, Պ. Քավէնեաք հրաժարեցաւ իր պաշտօնէն:

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ

Պ. Շարլ Տիւբիւի Նախարարութիւնն այս օրերս վտանգաւոր վիճաբանութիւն մը ունի անցունելիք: Ելմտական նախարար Պ. Բօէնքարէ, իր նախորդ Պ. Պիւռտոյի մէկ ծրագիրը կենդանացնելով, կ'առաջարկէ նոր տուրք դնել մեծ կալուածներու և ժառանգութեանց վրայ, բայց փոքր կալուածոց տուրքը չի պակսեցներ: Արմատականք այս ծրագիրը բաւական ժողովրդական չեն գտներ ու կը հակառակին և չափաւոր արմատականք եւս անոնց հետ մէկ ըլլալ կը թուին: Եթէ այս խնդրոյ վրայ Պ. Տիւբիւի դահլիճն իյնայ, Արմատականք կը յուսան իրենցմէ նախարարութիւն մ'ունենալ՝ Պ. Լէոն Պուռժուայի կամ Պ. Հանրի Պրիսոնի նախագահութեամբ: Չափաւորներն ալ կը կարծեն թէ Պ. Տիւբիւի անկմամբ իրենք անկարողութեան պիտի չմատնուին: Պ. Վալտէք-Ռուսօ թերեւս աւելի յաջող նախարարութիւն մը կազմէ լոկ չափաւոր տարրերով:

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՅԱՄԵՐԻԿԱ

Միացեալ Նահանգաց մէջ մաքսապաշտներն իրենք եւս պայծառ միացած են իրենց ջախջախիչ յաղթութեան մեծութեան առջեւ: Ըստ իրենց արդէն թէ Նոր Երեսփ. ժողովոյ մէջ Հանրապետականք 248 անդամ պիտի ունենան ընդդէմ 95 ժողովրդականաց (կուսակիցք Պ. Քլիվլէնտի): 13 երեսփոխան ալ տեսակ մը արմատական կուսակցութիւն պիտի ներկայացնեն հոն: Ծերակոյտին մէջ մէկ կուսակցութիւնը միւսին վրայ թէեւ մեծամասնութիւն մը կ'ունենայ ստոյգ է, և այս մեծամասնութիւն որ այժմ ժողովրդականաց ձեռքն է, Հանրապետականաց կ'անցնի: Պ. Մաք Քինլի և Պ. Ռիտ յաղթանակաւ ընտրեցան անսովոր մեծամասնութեամբ, իսկ հակառակ բանակին պետերն ո՛չ իսկ թեթեւ մեծամասնութեամբ մ'ընտրուիլ յաջողեցան, և դուրս պիտի մնան նոր Խորհրդարանէն, օրինակի համար Պ. Ուիլսըն, չափաւոր նոր մաքսայոյցին հեղինակն, Պ. Հոլման, Պ. Պլէնտ, Պ. Թոմ Ճօնսըն և այլ ջատագովք մաքսերու չափաւորման և առեւտրական ազատութեան,

ԱՒՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ. — Կը ծանուցուի թէ աւստրիական կառավարութիւնն հաւանի է որ պուլկար իշխանապետութեան խնդրանաց համեմատ մաքսերն $8\frac{1}{2}\%$ էն բարձրացուին $12\frac{1}{2}$ի, և իշխանապետութեան հողին վրայ բնակեալ աւստրիական հպատակները վճարեն հաստատուած բաղանդի տուրքը:

ՎԱՌՆԱՅԻ նոր նաւահանգստին յատակագծերը վերջնապէս որոշուեցան և ընդունուեցան իշխանապետութեան կողմէ, և շինութիւնը նուազուրդի դրուեցաւ: Ութ միլիոն ֆր.ի չափ ծախք կ'ենթադրուի:

ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ պետական մենավաճառի վերածել առաջարկեց Պ. Պուաժուա, Ժիւռայի ներկայացուցիչը Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովոյն մէջ, և խորհրդարանական յանձնաժողովն ընդունելով այս առաջարկ, որոշեց խնդրել Երեսփ. ժողովէն որ ի նկատ առնու զայն:

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

ԹՕՔԻՕ, 3 Դեկտ.— Ճարոնի արտաքին գործոց նախարար Մուցու կոմս ամերիկեան դեսպան Պ. Տընի հաղորդեց Ճարոնի հակառաջարկները՝ Բեքինի ամերիկեան դեսպանին հաղորդուելու համար: Ճարոն ծանր պայմաններ կը դնէ հաշտութեան համար:

ԵՈՔՈՀԱՄԱ. — Պ. Տէգրինկ միրժուեցաւ այն յայտարարութեամբ թէ հաշտութեան վրայ բանակցելու համար Չինու կառավարութենէն օրինաւոր վկայագիր պէտք է բերէ:

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ 2. — Պ. Կրէշամ հերքեց այն լուր թէ Բեքինի ամերիկեան դեսպանն երկիւղալի տեղեկութիւն մը ղրկեր է Չինու մայրաքաղաքին կացութեան վրայ:

—Ամերիկեան կառավարութեան կողմէ ծանուցուեցաւ թէ Ճարոն նպաստաւոր պատասխան տուած է հաշտութեան առաջարկներուն զորս ամերիկեան դեսպանը ներկայած էր Չինու կողմէ: Միայն թէ Ճարոն կը պահանջէ որ Չին ապացուցանէ թէ իրօք կարող է գործադրել իր առաջարկած պայմանները:

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.—Ճարոն գնեց Քիլիի Էսմէրալտա անուն զրահաւորն, որ այժմ Ճարոն կ'երթայ:

ՊԵԼԿՐԱՏ.—Ալեքսանդր թագաւոր Ռումպերթօ թագաւորին պիտի այցելէ գարնան:

ՓԱՐԻԶ.—Լրագրաց գործին առթիւ ոստիկանութիւնը նոր խուզարկութիւններ ըրաւ Պ. Պ. Թըրքառի, Սէնուէրի և Բորդալիսի բնակարաններուն մէջ:

ԻՍՄԱՅԻԼԻԱ.—Նոյեմբեր 21—30 Սուէզի ջրանցքէն անցնող 74 շոգենաւերուն տասնօրեայ հասոյթն եղած է 1,680,000 ֆր:

ՆՈՐ-ԱԶԴ

Թէ՛ ի Կ. Պոլիս մասնաւոր տուներու և վարժարանաց այցելութեամբ, և թէ՛ գաւառաց համար պատրաստ վարժուհի մը կայ՝ վկայեալ Ուսումնական Խորհրդէն՝ Գիտէ Անգղիերէն, Թուաբանութիւն, Աշխարհագրութիւն, Ձեռագործ: Դիմել Պալընց գրատուն: 196 1—4

Առեւտրական գործոց տեղեակ, լաւ տոմարակալ, և հայ. գաղ. օսմ. լեզուաց հմուտ երիտասարդ մը կը փափաքի Պոլիս և կամ օտար երկիր, վաճառատան մէջ պաշտօնավարել: Մաքուր գիր և լաւ երաշխաւորութիւն: 193 2—3

ԲԱՌԳԻՐՔ ՀԱՅԵՐԷՆ-ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ
ԵՂԻԱ ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

Կը պարունակէ 25,000 բառք և ոճք, հանդերձ գիտական և յատուկ անուանց բառերով: Ամենուն համար օգտակար և դիւրագին բառգիրք մ'. քաղոնէ կազմ 15, փառակազմ $17\frac{1}{2}$ և կաշեկազմ 20 ղշ: Մեծ. Տնօրէն-Ուսուցչաց համար փոստի ծախքը վրան է: Դպրոցաց և մեծաքանակ գնողաց գոհացուցիչ զեղչ: Միակ կեդրոնատեղին է հրատարակողին գրատունը, Զ. Թօրոսեան Պահճէ-Գաբու թիւ 4, ուր ղրկուելու են յանձնարարութիւնք:

ՄԻՖԹԱՀԸ ԼԻՍԱՆԸ ՕՍՄԱՆԻ
ԲԱՆԱԼԻ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ
ԳՈՐԾ ՊՕՂՈՍ ԷՖԵՆՏԻ ԳԱԼՖԱՅԵԱՆԻ
[illegible]
Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Այս գիրքը Թուրք. Արաբ. և Պարսկ. լեզուաց ընտիր քերականութիւն մ'է, մեթոտաւոր և ամփոփ կերպով յօրինուած, կանոնները հայերէն բացատրուած՝ ճոխ օրինակներով և հրահանգներով, այնպէս որ ուսանող թէ ուսուցիչ հաւասարապէս կրնան օգտիլ: Իր այս յատկութեանց համար կարող անձերէ գնահատուած է և Ուսումն. Խորհուրդէն ալ նախապատուութիւն ստացած: Դասագիրքը յատկացեալ է դպրոցաց Ա. և Բ. կարգերու համար և գինն ալ կազմեալ 4 ղրշ. ամեն ուսանողի մատչելի ըլլալու համար: Մեծաքանակ գնողաց և դպրոցաց համար մասնաւոր զեղչ: Կեդրոնատեղին է Զ. Թօրոսեան գրատունը, Պոլիս Պահճէ-Գաբու թիւ 4, ուր կը գտնուին նաեւ մեծաքանակ դաղղ. դասագրքեր, վէպեր, այլ և այլ գիներով ու դպրոցական պիտոյք: Ապառիկ յանձնարարութիւն չկատարուիր: 70 22—25

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Կիրակի օրը մայրաքաղաքիս բոլոր եկեղեցիներուն մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն մատուցուեցաւ Սիսի Հանգուցեալ Տ. Մկրտիչ Կաթողիկոսին համար:

Միացեալ ընկերութեանց տարեկան պարահանդէսին համար հարկ եղած նախապատրաստութեանց ձեռնարկուած է:

Գեր. Խորէն եպիսկոպոս Սախիանէ էջմիածնէն Թիֆլիզ հասեր է նոյեմբեր 11ին:

Ախալցխայի վիճակին այցելու հովիւ նշանակուեր է Արժ. Պետրոս վարդապետ Այվազեան որ ասկից առաջ նոյն պաշտօնը կը վարէր ի Ղզլար և յետոյ Թոմայ Առաքելոյ վանքին վանահայր եղած էր:

Թիֆլիզէն կը հաղորդեն թէ ծանօթ վիպագիր Պերճ Պռօշեանց յանկութիւն ունի քահանայ ձեռնադրուելու Քամոյենց եկեղեցւոյն վրայ:

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.—Պետական Խորհրդոյ օգնական անդամ անուանեցաւ Բ. Դրան կայս. Ամէտի դիւանատան քարտուղարներէն Հագգը պէյ, որ կատարեց օրինական երդումը:

Իւլաի առաջին աստիճան տրուեցաւ Պոլսոյ վերաքննիչ ատենի անդամներէն Խամիլ պէյի:

Իւլաի երկրորդ աստիճան՝ նոյն ատենի անդամներէն Խղզէթ պէյի:

Սանիյէ Միւթէմայիզի աստիճան՝ Վճռաբեկ ատենի առաջին ընդհանուր դատախազի օգնականներէն Մուխլիս պէյի:

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ Տիարպէքիրի Թաղապետական բժիշկ Պետրոս էֆէնտիի:

Սալիսէի աստիճան՝ Սամսոնի Թաղապետական բժիշկ Արթին էֆէնտիի:

Րապիաի աստիճան՝ Պետական Խորհրդոյ Նախնական դատարանին դիւանատան քարտուղարներէն Պետրոս Ձէքի էֆէնտիի:

Առաջին կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Սպանիոյ ելմտական նախարար տօն Ալոս Սալվատորի:

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Իքդամ լրագրոյն տէր և տնօրէն Պ. Օղ. աճէմի:

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Սպարապետի Դրան առողջապահական ճիւղին առաջին քարտուղար Իսաու էֆէնտիի և մնդանօթաձիգ զօրաց ճիւղին առաջին քարտուղար Սալիխ էֆէնտիի:

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Տիարպէքիրի կուսակալութեան մայրաքաղաքիս ներկայացուցիչ Մինիր պէյի եւ Տիարպէքիրի Խոտրէի ժողովոյ անդամներէն և հայ-կաթոլիկ հասարակութեան երեւելիներէն Գազազեան Յովսէփ էֆէնտիի:

Չորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Տիարպէքիրի առեւտրական ատենին նախագահ Գույումճեան Յակոբ էֆէնտիի:

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Բ. Զօրաբանակին (Էտիրնէ) բժիշկներէն Ռուբէն էֆէնտիի:

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Բ. Դրան խոսյ-համի սպասաւորաց պետ Հիւսէյին աղայի:

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Ծիսոը Մուսթաֆա փաշայի զօրաբաժնին բժիշկներէն դեր-հազարապետ Գրիգոր էֆէնտիի:

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵՂՆՈՒՑՈՒՄ.—Երկրաշարժէն արկածելոց նպաստամատոյց յանձնաժողովը 84,950 ղրուշ բաշխած է Քիւչիւկ Չէքմէճէի և Թաղապետութեան Գ. շրջանակին մէջ գտնուող կարօտելոց:

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ. — Ֆրանսական ու հելլենական դեսպանք երեկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին և Վսեմ. Խորհրդականին հետ:

—Հրէից խախամապետի տեղակալը երեկ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և Ներքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ:

ԳԱՒԱՌԱՑ Խառն ժողովներու մօտ գտնուող ընդհանուր դատախազներու և հարցաքննիչ դատաւորներու պարտականութիւնները ու իրաւասութիւնները սահմանող կանոնագրոյ մը պէտքն զգացուած ըլլալով, Պետական Խորհուրդը տեղեկագիր մը պատրաստելով պիտի մատուցանէ ձեռնհաս իշխանութեան:

ՄԱԼԻՅԷԻ մէջ երեկ յանձնաժողով մը ի նիստ գումարուելով ելմտական խնդրոց վրայ խորհրդակցութիւններ կատարեց: Յանձնաժողովին կը նախագահէր Ելմտական Նախարար Վսեմ. Նազիֆ փաշա:

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ. — Կայս. Իրատէի մը համաձայն՝ երէկ սկսաւ մէկ մէկ ամսաթոշակ վճարուիլ կառավարական բոլոր պաշտօնէից և քարտուղարաց:

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհրդոյ դատական ճիւղն երէկ սկսաւ վերստին զբաղիլ Ղալաթիոյ Նամակատան արկղէն գտնուած բացին դատովը, որուն համար դատաստանի ենթարկուած էին Տնօրէն Բէթաշի էֆէնտի և արկղակալ Ճէմալ էֆէնտի: Պետական Խորհուրդը նախապէս որոշում մը տուած էր, սակայն Հեռագրական ու Թղթատարական վերատեսչութիւնն այդ որոշումը չէր ընդունած. նոյնպէս Ճէմալ էֆէնտիի Դատին վերաբերեալ գրութիւնք կարդացուելէ ու նախնական գործողութիւնք կատարուելէ յետոյ, օրը տարաժամած ըլլալով դատն ուրիշ օրուան յետաձգուեցաւ:

ՍԱՄՍՈՆ-ՍԸՎԱԶԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.— Ասըմ պէյ, որ երկու ընկերներու հետ Լոնտոն գացած էր սոյն երկաթուղւոյն շինութեան համար դրամատերաց խումբ մը կազմելու, յաջողեր է կատարեալ համաձայնութիւն գոյացնել Իոլ Զըրչ Կնդապետին հետ, որ երկաթուղեաց շինութեան մեծ ձեռնարկու մըն է յԱմերիկա: Երլանկէր տունը դրամատերաց խումբին ներկայացուցիչը պիտի ըլլայ՝ կայս. կառավարութեան հետ կատարելի բանակցութեանց համար:

Ասըմ պէյ, որ այս պահուս Բարիզ կը գտնուի, մայրաքաղաքս պիտի դառնայ ի մօտոյ:

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ընկերութեան բաժնետիրաց ընդհ. ժողովն արտասովոր նիստ պիտի գումարէ յառաջիկայ յունուար 5ին (Ն. Տ.):

—Նախարարաց խորհուրդը կանխահաս գտեր է թրամուէյից ընկերութեան խնդրանքը, որով կուզէր իր արտօնութեան պայմանաժամը երկարաձգել:

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՀԻՒՊԱՏՈՍԻՔ.—Ֆրանսական կառավարութիւնը ջնջեր է Ռոտոսթոյի դեր-հիւպատոսութիւնը, զոր հիւպատոսական գործակալութեան մը պիտի վերածէ, որովհետեւ Ֆրեխինէի և ուրիշ ֆրանսական շոգենաւերն այլեւս յիշեալ նաւահանգիստը չեն հանդիպիր ցորենի ու կորեկի հրապարակներուն աննպաստ պայմաններուն պատճառաւ: Ալթրօվանտի կոմսը, որ մինչեւ ցարդ կը վարէր Ռոտոսթոյի դեր-հիւպատոսի պաշտօնը, Պուրկազ փոխադրուեր է:

Ֆրանսական կառավարութիւնը դեր-հիւպատոսութիւն մը հաստատեր է Յենիկիւղի և այդ պաշտօնին կոչեր է Սըվազի ֆրանսական նախկին դեր-հիւպատոս Պ. Կիլլուան, որ այսօր իր պաշտօնատեղին կ'ուղեւորի:

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ և Թղթատարական վերատեսչութիւնը նկատելով որ Այտընի Կեօրտուս ու Պրուսայի Կէյեուս գաւառակները եւ Պրուսայի Սէմավ ու Պաղտատի Սէմավէ գաւառակներն ինչպէս նաեւ Իզմիր ու Իզմիտ ուղղագրութեամբ իրարու նման են, գործածութեանց մէջ շփոթութիւն չծագելու համար հրահանգ ուղղած է ամեն կողմ որ հասցէներուն վրայ նշանակուին նաեւ այդ գաւառակներուն պատկանած նահանգներուն անունները:

Նոյնպէս այդ տեսակէտով Էրզրումի Գուզլիչան գաւառակն, որ ուղղագրութեամբ նման է նոյն նահանգին Գուբուչայ գաւառակին, յետ այսօրիկ Բէյլումիր պիտի կոչուի, Կէօնիկը՝ Պիթլիսի մէջ համանուն տեղ մը գտնուելուն համար՝ Արդահոյթ և Էրզրումի Անթափ գաւառակն՝ Հալէպի Այնթապէն տարբերելու համար՝ Թօփաք:

ՏՈՔԹ. ՆԻՔՕԼ, որուն Բարիզէ մայրաքաղաքս դառնալը ծանուցինք երէկ, կայսրանին մէջ բազմաթիւ բժիշկներու կողմէ ընդունուելէ ետք, ուղղակի կայս. պալատ գնաց և խնդրեց առաջին քարտուղար Թահսին պէյէն՝ յոտս կայսերական գահոյից մատուցանել Պ. Բասդէօրի և Տոքթ. Ռուի խորին մեծարանաց ու անձնուիրութեան հաւաստիքը:

ՄԻՍՐԻՆԻ օսմանեան նորընտիր դեսպան Ֆէրիտուն պէյ երէկ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով:

Ֆէրիտուն պէյ մեկնելէ առաջ կայս. պալատ ու Բ. Դուռն երթալով իր հրաժեշտի այցերը մատոյց:

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի ԳԱՒԱՌՍ. — Ատալիոյ մէջ Նոյեմ. 20 էն քոլերաէ տասը դէպք, որոց մին մահացաւ: Առաջուան բռնուածներէն չորս մահ:

—Տիարպէքիրի մէջ նոյեմ. 18 էն 19, երկու դէպք և առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ: Նոյեմ. 19 է 20, չորս դէպք, որոց մին մահացաւ և առաջուան բռնուածներէն երկու մահ:

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ քննութեանց ձեռնարկած է աղջի գիշերը ի Ղալաթիա Եւիքեւէ Պալըքբազար պատահած հրդեհին սկզբնապատճառն երեւան հանելու համար:

[illegible]

ՄԻՏԻԼԼԻի ձիթաստաններու տասանորդի տուրքն, որ Ելմաֆի նախարարութեան կը վերաբերի, այս տարի ուղղակի պիտի գանձուի: Կայս. Իրատէ մը արտօնած է ընել առ այդ հարկ եղած ծախքն և շրջուն քննիչի մը անուանումն:

ԴԱՒԱՌԱՑ մէջ հաստատելի ջրհանկրաց խումբերու կազմութեան վերաբերեալ կանոնագիրը պատրաստելու համար կազմեալ յանձնաժողովն երէկ եւս ի նիստ գումարուեցաւ Պետական Խորհրդոյ մէջ և խորհրդակցութիւններ կատարեց:

ՊՈՒԼԿԱՐ ՏԱՂԻ հանքին նախորդ տնօրէն Հաճի Մէհմէտ էֆէնտիի 1150 ղրուշ անպաշտօն վիճակի ամսաթոշակ յատկացուած է:

ՄԻՍԻՆԱՅԻ օսմանեան ընդհանուր հիւպատոս Եուսուֆ Զէքի էֆէնտի, որ արձակուրդով մայրաքաղաք կը գտնուէր, երէկ իր պաշտօնատեղին գնաց:

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ նաւախումբ մը, որ կը բաղկանայ երեք մարտանաւերէ, այսօրերս Իզմիրի նաւահանգիստը պիտի ժամանէ, ուր տասնըհինգ օրի չափ պիտի մնայ:

ՃԱՂԿԱՒՈՏ.—Իստոսմոյի մէջ ծաղկախտ երեւան ելած ըլլալով, հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած և կ. Պոլսէն պատուաստի հիւթեր խնդրուած են:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ վարչութիւնն երէկ լսեց Թուզլաի մաքրանոցին Փրանսերէնի քարտուղարին ու պահպանաց պետին վկայութիւնները՝ նոյն մաքրանոցին տնօրէն Սիւլէյման Կազալէ էֆէնտիի խնդրոյն նկատմամբ: Այդ առթիւ հարկ եղած տեղեկագիրը պատրաստուելով պիտի մատուցուի ձեռնհաս իշխանութեան:

ՍԸՎԱՋԻ կուսակալ Խալիլ պէյ, որ քննական պտոյտի ելած ըլլալով Թօքատ կը գտնուէր, նահանգին կեդրոնը վերադարձեր է:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանի բժշկական իրաւագիտութեան ուսուցչի օգնականութեան պաշտօնին համար մրցման քննութիւն կատարուելով, այդ պաշտօնին կոչուած է Սկիւտարի կառավարչութեան բժիշկներէն հազարապետ Ալի Ռիւշտի պէյ:

ՆԱՒԱՑԻՆ ԱՐԿԱԾ.—Երէկ առաւօտ լուր հասաւ թէ Պէն Վէնի— շոգենաւը որուն գործակալներն են ի կ. Պոլիս՝ Փօսքօլօ Մանկօ եղբարք, շաբաթ օրը խրեր է Պուրկազի առջեւ: Այդ շոգեաւ արմտիք բեռցած էր:

ԴԻԱԿ ՄԸ.—Շաբաթ առաւօտ, Քէֆէլի-Քէօյի (վերին Վոսփոր) ձկնորսները 15-16 տարեկան աղջկան մը դիակը հանեցին

[illegible]

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ

ՍՂԵՐԴԻ ԳԻՒՂՕՐԱՅՔ

(Վերջին մաս)

ՃԱԼՏԱԳՍՆ.— Այս գիւղ կը գտնուի Մուֆարղինի արեւելեան կողմը, անկէ վեց ժամ հեռաւորութեամբ, Պշերիկի դաշտին մէջ. բնակիչք իբր 75 տուն, որոց ամենքն ալ հայ: Տուներն հողաշէն, ունին գիւղային ճաշակաւ շինուած մի եկեղեցի. ժողովուրդը չը գիտէ հայերէն, բայց կրօնասէր են, կը սիրեն եկեղեցի և վարժարան. հոս մի տարի յառաջ կրթարան մը բացուեցաւ, բայց գիւղացւոց աղքատութեան պատճառաւ փակուեցաւ: Ահա գոցուելուն բուն պատճառը. գիւղացիք իբր վարժապետական նպաստ տարին հինգ օսմ. ոսկի կը վճարէին, և այս գումարը իւր անձնականէն կուտար տեղւոյն գիւղապետը՝ Բէկը Հապօյ Աղան, որ բաւականի հարստութիւն ունէր և յարգ կը վայելէր տեղական կառավարութեան մօտ, իր օգտակար ծառայութիւններով, և Մէճլիսը Իտարէին կ'անդամակցէր: Սակայն մահը կենազրկեց բարի գիւղապետն. այս պատճառաւ գիւղացիք ալ վարժարանազուրկ մնացին, զի մէկ կողմէն հայի ազուցիւնը և միւս կողմէն իրենց աղքատ վիճակը չը ներեց կանոնաւորապէս վճարել հինգ ոսկին, որով գոցուեցաւ իրենց վարժարանն: Շատ կը փափագին որ իրենց վարժարանը կրկին բացուի, բայց տարին բոլորեցաւ դեռ սոյն կրթարանը գոց է:

ՏԵՀ.— Սղերդէն հինգ ժամ հեռու կը գտնուի Տեհ հայաբնակ աւանը. բնակիչք իբր 2000: Տները քարաշէն. օդ և ջուր եզական են, այս աւանին շուրջը իբր պարիսպ լերանց շղթայ մը կայ, որոց գագաթը մշտնջենաւոր ձիւնը ծածկած է. այս լեռները Պողթանայ լեռներ կը կոչուին. Պողթանայ երկրին մէջ կը բնակին ամեն ազգեր, թուրք, քուրտ, եզիտի, հայ, յոյն-կաթոլիկ, քաղդէացի և հրեայ որոնք կ'ապրին հողագործութեամբ և շալագործութեամբ: Տեհեցիք ունին երկու եկեղեցի, մէկը յանուն Ս. Յովհաննու, իսկ միւսը Ս. Աստուածածնայ: Առաջինը աւանին հիւսիսային կողմն է, երկրորդը հարաւային. ունին երկու քահանայ. Աւագերէցն է Տէր Պետրոս Հայր, երկրորդ քահանան է Տ. Կարապետ, որոց երկուքն ալ հայերէն խօսիլ չը գիտեն ունին վարժարան որ Միացեալ Ընկերութեանց ձեռամբ կը խնամուի. ուսումնարանի շէնքը նորոգութեան կարօտ է, սակայն գիւղացիք ուսման կարեւորութիւնը դեռ չեն զգացած այս պատճառաւ փոյթ չունին զայն նորոգելու:

Ինչպէս որ Սղերդի Իգական և Ճալտագանի արական վարժարանները գոցուեցան, կրնայ ըլլալ որ Տեհի դպրոցն ալ գոցուի նիւթական օժանդակութիւն չըլլալուն պատճառաւ: Եթէ Սղերդի վիճակը առաջնորդ մը ունենայ Ազգ. Պատրիարքարանէն հրահանգ ստանալով Տեհի արական վարժարանի շինութեան հոգ տանելու, տեղւոյն երկու քրթախօս քահանայք առաջնորդէն կ'ակնածին ու կը գործեն. եթէ այս երկու քահանայք կամք ունենան շինելու գործը գլուխ կ'ելլէ: Տեհի ժողովուրդը շատ պէտ է, կրօնքէ երբեք տեղեկութիւն չունի: Ահա օրինակ մը, «Եա խուդայ բթուկէ դը պէհէլա Քրիստոս»: Թարգմանութիւն «Ով Սուրբ Գէորգ դու պահպանեա Քրիստոսը»:

Տեհեցիք կզբաղին շալագործութեան արուեստով:

Ս. Ց. Գուլդճեան

ԼԵԴՈՒԱԼ

Նորաձեւութեանց տուն, Բերա, Մեծ Փողոց, թ. 398.— Ցոյժ նպաստաւոր պայմաններով կը վաճառէ ճերմակեղէններ կանանց համար, ճշմարտապէս Բարիզեան տեսակէ, ամբողջովին ձեռքով կարուած ու բանուած: Այդ վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ ծանրագին ճերմակեղէններ ինչպէս նաեւ գունաւոր մետաքսեղէններ, վերջին նորութեանց համաձայն, ամբողջական պատրաստութեամբ, հարսանեաց օժիտի համար:

Վաճառումները շատ աժան գներով:

1—12

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Զ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Վ. Ց. ՑԱԿՈԲԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ ԱՆԳԼԻԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅ

Հետեւողութեամբ

Ռ—էպըտըրի և Ռ—ոպըրի հոյակապ բառագրոց

ԱՌԱՒԵԼ ՔԱՆ 45,000 ԲԱՌ, ՈՃ, ԵՒԱՅԼՆ

Անգլիերէնէ ի հայ-աշխարհիկ բառգրքի մը անհրաժեշտ պէտքը ի վաղուց զգալի եղած էր. սոյն պէտքը լիովին գոհացուցած է Անատոլիա Գոլէճին ուսուցիչներէն Վ. Ց. Ցակոբեան էֆէնտի պատրաստելով իր երկու պաշտօնակցաց աջակցութեամբ:

Բաց ի սովորական բառերէ եւ ոճերէ կը պարունակէ նաեւ "գիտութեանց, արուեստից և գեղեցիկ դպրութեանց, վերաբերեալ բոլոր բառերն եւ ոճերն, պարզուած իրենց ճիշտ հայերէն համանշանակներով, հետեւողութեամբ Բագունիի, Աւգերեանի, Նորայրի, Կոյլուեանի եւ Նուպարեանի Դաղ. Հայ. Անգլ. եւ Գերմաներէն բառագրոց եւ գիտական-արուեստական նորագոյն գործոց մանրակրկիտ բաղդատութեամբ, ի հարկին նաեւ ա...երէնով:

Սոյն բառգրքին կցուած է նաեւ. 1. Անգլիերէնի մէջ գործածական դարձած լատիներէն, գաղղիերէն, իտալերէն եւլն. ոճեր: 2. Յատուկ անուանց ցանկ մը՝ հնչումներով: 3. Տարրական բեւականութիւն մը Անգլիերէն լեզուի, յորում պարզուած են մասնիկներու դերն եւ զօրութիւնն, անգլ. հնչման եւ շեշտերու մասնաւոր կանոններն, համառօտագրութիւնք որ յոյժ գործածելի են լեզւին մէջ: 4. Այլ եւ այլ նշանք. հնչումներն, «մեծ խնամով հայատառ»:

Ամբողջ գործը «փոխանակ 35ի» որ խոստացուած էր՝ 45 թերթ պիտի լինի: Բաժանորդագինն է պարզ կազմ 30, լաթ՝ 35 եւ կիսակաշի՝ 40 ղուրուշ: Փոստի ծախքը գնողին վրայ է:

Փափաքողը պարտին դիմել հրատարակչին, Զ. Թորոսեան զրավաճառ Պոլիս, Պահճէ-Գաբու նոր փոստին դէմ թիւ 4. ուր է «միակ» կեդրոնատեղին գործոյս: Ա. թերթին նմուշը ձրի կը տրուի զրատունէն: Լոյս տեսած թերթերը կը տրուին բաժանորդաց: Հրատարակուած է 44րդ թերթը:

ՏՈՔ. Մ. ԷԼԻՈՒ

որ փորձառու բժիշկ մ'է, այժմ կը բնակի Իսկիւտար Պազար-պաշի թիւ 24: Կը խնամէ ամէն տեսակ հիւանդութիւններ, ի մասնաւորի ներքին հիւանդութիւններ, կանանց հիւանդութիւն և ջղային խանգարումներ: Աղքատները ձրի կը խնամէ ուրբաթ օրերը: 176 8—36

ՔՈՆԵԱՔ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ Ց'ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ Ի ՋՏԱՐԱՆԻ Գ. ՊՈՒԼԱՆԱՔԻԻ (1884)

Այս քոնեաք, որ կը կ է 478 թիւ վկայականը, տարրալուծուած է Բարիզի Թաղապետութեան կողմէ եւ կնքուած Բարիզի հելլենական դեսպանատան 1988 թիւ կնքով Տնօրէն Գ. Ժիռօի կողմէ՝ նախագահութեամբ Գ. Բասթէօրի: Արդիւնք տարրալուծման.— «Զուտ խաղողի գինիէ պատրաստուած է եւ համեղ ու անուշաբոյր:» Ով որ այս ծանուցումը գործածէ, անուանարկութեան ոճիրը գործած պիտի նկատուի:

Այս քոնեաք արձանագրուած է ի պաշտօնատունն Լոնտոնի ընդհանուր գիմանց «Եգիպտացի Գ. Պուլանաքիի զուտ խաղողէ պատրաստած քոնեաքը» անունով: 1894ին Եգիպտոսի արուեստահանդէսին միայն այս քոնեաք մրցանակ ստացած է մրցանակի և առաջին կարգի ոսկի շքադրամ: Նոյն աւուրն տեսահանդէսի ... ոսկեաց ընկերութեան ճիւղին զննող յանձնախումբի անդամք՝ Գ. Պուլանաքիի քոնեաքի գործարանն այցելելով հետեւեալ վկայականը տուած են.

«Մեք, ստորագրեալքս, անդամք Եգիպտոսի ցուցահանդէսին ոգելից ըմպելեաց ճիւղին գնահատիչ յանձնախմբին, քննեցինք քաղաքս բնակող Գ. Պուլանաքիի ի ցոյց դրած քոնեաքի նմուշներն եւ կը յայտարարենք թէ արդարեւ գնահատման արժանի են: Այցելեցինք Գ. Պուլանաքիի գործարանն, արհեստին կարեւորութիւնը մեր սքանչացումը գրաւեց: Լոնտոն վաճառմանց պաշտօնական ցուցակներէն, որք մեզ ցոյց տրուեցան, հաստատուեցաւ թէ այլ քոնեաքներու փոքր մասը քաղաքին մէջ կ'սպառի, իսկ մեծ մասն օտար երկիրներ կը ղրկուին՝ մանաւանդ յ'Անգլիա: Այդ ցուցակներով յանձնարարուած է դոյսամ ըլլալ թէ այդ քոնեաքներ զուտ խաղողի գինիէ պատրաստուած են: Սքանչելի են գործարանին ամեն մասերուն կազմակերպութիւնը, մաքրութիւնն ինչպէս նաեւ գործիները: 80 ձիու ոյժ ունեցող մեքենայ մը կը շարժէ բոլոր մեքենաները որով օրական 12000 լիտր գինիի ոգի կ'արտադրուի: Գնահատուած է տեսակն այն սպիտակ գինիներու, որք քոնեաքի պատրաստութեան յատկացուած են: Մթերուած քոնեաքներու մէջ 1884ինն ամենէն ամենաթանկն է: Միւս տարիներու քոնեաքները դրուած են կլրաքանչիւրն 800, 5000 եւ 1.000 լիտրնոց 400 տակառներու մէջ: Նկուղներու մէջ ալ 200,000է աւելի սնուակներով քոնեաքներ կան:

«Վերջապէս սա ալ յայտարարենք թէ Գ. Պուլանաքիի գործարանը պատիւ կը բերէ թէ՛ իրեն եւ թէ Եգիպտոսի:»

Աղեքսանդրիա, 24 յունիս, 1894

Անդամք քննիչ յանձնախումբի

Սիմոն, Տօքթ. Էրտվան պէյ, Լասքարիս, Ճ. Ղըրիպալլի, Ֆինտէլ, Մալիարաքիս:

Կը հաստատեմ թէ այս վկայական Գ. Պուլանաքիի տրուած է իր խնդրանաց համաձայն:

Ի դիմաց Եգիպտոսի ցուցահանդէսի մասնախմբին Տօքթ. Հայքալիս:

Տօքթ. Հայքալիս փաշայի սա բացումն ընդ կը վաւերացնեմ: Կառավարիչ Աղեքսանդրիոյ (Կնիք) Իպրահիմ Նէճիպ

Աղեքսանդրիա, 3 յուլիս 1894.

Այս քոնեաքներ կը գտնուին ի Կ. Պոլիս, Գ. Պուլանաքիի փոխանորդներուն Գ. Գ. Միլբրօի և Քօէնի վաճառատուններն՝ Ղալաթիա Թուլումպա փողոց թիւ 6 եւ 7: Թիւ 178 4—36

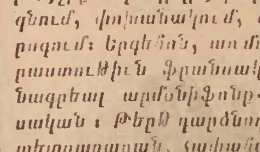

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ԴԱՇՆԱԿԻ ԵՒ ՆՈՒԱԳԻ

Երաժշտական գործիներ եւ լարեր. Վաճառատուն 1889ին հիմնուած նախկին դաշնակարար

Ե. ՑԱԿՈԲԵԱՆ

Լ.ՈԱՐ տուն

Միակ ներկայացուցիչ Փարիզի ՔԼԱՅՆ տան. Դաշնակ եւ դաշնակ-երգեհոն. Փարիզի ՔԼԱՎՕ տան (Ինքնաշարժ եւ ոտնաշարժ դաշնակներ) Փարիզի ՎԻԼԴ տան ՊՈՒԱՍԼՕ տան [թիւ 1, նոր մօտէլի համար Միակ աւանդապահ Լայպցիկի ՀՈԼՑՎԼԵՑԻԿ տան: 136 Բերա Մեծ Փողոց 136. Մթերանոց դաշնակներու եւ գործատուն նորոգման 32, Մեծ Բարմագ-Գաբու փողոց, 32: Մասնաճիւղ եւ գործարան ի Պէշիկթաշ Ագիզիէ փողոց թիւ 9 եւ 53: Վաճառում, գնում, փոխանակում, վարձում, յարդարում, նորոգում: Երգեհոն, առմոնիկ, առմոնիֆլիւթ: Պատրաստութիւն ֆրանսական ու ամերիկեան: Արտօնագրեալ արմոնիֆոնը. Պատրաստութիւն ֆրանսական: Թերթ գարծնող գրակալներ, Նստարան, տետրադարան, չափահար, գրակալներ, Կազմածք եւ հայթայթանք մեծաքանակ ու փոքրաքանակ: Յանձնարարութիւն եւ առաքում Վաճառատունն յարակից է ՎԷՌՏԻԻ)

Ժողովրդեան դիւրութիւն մը ընծայելու համար Պէշիկթաշի մէջ մասնաճիւղ մը բացուած է, ուր ամէն տեսակ դաշնակներ, երգեհոններ եւ անոնց վերաբերեալ գործիներ կը գտնուին Տ. Գալիպօ համապարփ քով դաշնակայարդար կայապատոան, դաշնակները կը բերուին զանազան գործարաններէ աւելի աժան գնով, միանգամայն երաշխաւորեալ մինչեւ տուն յանձնելու. վճարմանց համար դիւրութիւն. գոհացուցիչ գներով, փոխանակագրի միջոցաւ:

Կը խնդրուի մեր զաւառացի ազգայիններէն որ եթէ կը փափագին մասնաճիւղեր կազմել, երկտողիւ բարեհաճին իմաց տալ:

Ազգային վարժարաններու մասնաւոր զոհողութիւն. նաեւ ազգային նուագահանդէսներու համար դաշնակ կը ղրկուի երթեւեկութեան ծախքն իսկ չընդունելու պայմանաւ:

Վիճակահանութիւն

Նոր եւ հաստատ զարդական դաշնակի մը որ ամէն տարի մայիս 1ի տեղի պիտի ունենայ:

Այն ազգային վարժարանայ դաշնակներն որոնք անգործածելի վիճակ մը ունեցած են՝ եւ կամ այն վարժարաններն որոնք երբեք դաշնակ չունին իրաւունք պիտի ունենան ձրի ընդունիլ ա անց ո եւ է բան մը վճարելու:

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱԼՖՕՐՆԻՕ ԵՂԲԱՐՔ

ԲԵՐԱ, Մեծ փողոց, Գէ—Մ—ին թիւ 345

Գալֆօրնիօ եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել հասարակութեան թէ բերել տուած են Փարիզէ եղանակիս ամէն գեղեցիկ նորաձեւութեանց ճոխ մթերք մը, կանանց զգեստուց համար մետաքսեայ (երպասներ, բուրդէ եւ մետաքսէ հիւսուածք նոր նկարներով, թաւիշներ, պլիւշներ եւ կերպասներ եւ ուրիշ շատ նիւթեր բարձր նորաձեւութեան:

Այս վաճառատունը ի վաղուց ծանօթ, հասարակութեան վստահութիւնը գրաւած եւ ապրանքներուն գեղեցկութիւնը ընդհանուր համբաւ վայելած է: Ապր նրներուն ճաշակին ու տեսակին ամէն հոգ տարուելով հանդերձ՝ վերջին աստիճան աժան գին որոշուած են:

163 ՈՐՈՇ ԳԻՆ 16—20

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

Նոյմ. 22|4 Դեկտ. 1894

Անուանական Դրամագլուխ	Թղթոց Անուանական Գինը		Տոկոս %	Անունք Արժեթղթոց	Թուականք	Ընթացիկ Գիներ: Գոցուեցաւ երէկ երեկոյ	Ընթացիկ Գիներ: Բացուեցաւ այս առաւօտ
Ա. Ո. 7,183,872	100		1	Քոնսոլիտ Սէրի A	1331	— —	66 —
» 10,241,048	100		1	» » B		— —	45 10
» 30,332,811	100		1	» » C		— —	31 —
» 43,963,396	100		1	» » D		28 19	28 24
Ֆր. 798,000,000	400		—	Ռումէլիի Երկաթուղի	1370	127 1/2	127 87 1/2
Ա. Ո. 4,545,000	100		4	Օսմանիէ	1390	— —	98 —
Ֆր. 185,631,180	500		4	Բրիօրիթէ	1390	— —	— —
Օ. Ո. 6,499,988	Ֆր. 500		5	Մաքսային Պարտամուրհք	1886	— —	— —
Ա. Ո. 10,000,000	20	10		Պանք Օթոման	1363	— —	— —
Օ. Ո. 550,000	22	11		Քրէտի Ժէնէրալ Օթոման	1369	8 —	10 14
Ա. Ո. 600,000	10	6		Պանք տը Քոնսդանդինոբլ	1372	— —	4 14
» 600,000	10	5		Սօս. Օթ. տը Շանժ է տը Վալ.	1372	— —	5 34
Ֆր. 14,000,000	140	140		Բաժնեթղթ. Լաւրիումի Հանքին	1373	39 —	37 50
» 45,000,000	500	300		Անատոլուի (Բաժնեթուղթ	1389	368 —	368 —
» 80,000,000	500	500	5	Երկաթուղիք (Պարտամթղթ.		477 —	477 —
Օ. Ո. 200,000	20	8		Թրամուէյ (Բաժնեթուղթ	1332	— —	8 35
Ֆր. 709,506	500	500	5	(Պարտամթուղթ		— —	528 —
Ֆր. 100,000,000	500	200		Օսմ. Ռէժի	1333	— —	21 01
Ա. Ո. 110,000	1.40	1.40	6	Օսմ. Սիկարէթ	1892	— —	1 75
Օ. Ո. 440,000	11	5 1/2		Օսմ. Ապահովագրական Ընկ.	1393	— —	7 75
Ֆր. 20,000,000	500	500		Ջրի Ընկերութիւն, Տէրքոս	1332	— —	402 —

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ՏԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	2	30
1 ամսուան համար	5	—
1 օրուան համար	—	75
Ուբքոր	—	43
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	50
ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ		
Լոնտոն 3 ամիս Ղրշ.	110	11/16
Փարիզ » Ֆր.	22	75
Վիեննա 8 օրուան Ֆիոր.	11	13
Պերլին չէք Մարք.	18	45

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ		
8 օրուան համար 25 հատի Ֆր.	3	—
1 ամսուան համար »	5	50
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	20
20 Ֆրանքնոց	88	02
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քրիմից	51	15
Ռուպլ Թղթադրամ	8	36
Մէճիտիյէ	108	10
Մանր արծաթ	103	—
Մէթալիք	98	—
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 3 Դեկտ.		
Քոնսոլիտ Օսմ. B կնիկլ. Ֆր.	45	30
» » C » »	29	25
D (Բացուած »	25	50
(Գոցուած »	25	80
Ռումէլիի Երկաթուղի »	127	37
Բրիօրիդէ »	476	25
Մաքսային Պարտամթուղթք »	510	62
Օսմանիյէ »	447	60
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	471	25
Պանք Օթոման (անուանկին.) »	675	—
Ռանթ Ֆրանսական 3 % »	102	62
» » 3 1/2 % »	107	70
» Իտալական »	85	75
Քրէտի Լիոնէ »	786	25
Քրէտի Ֆոնսիէ »	922	50
Քոնդուառ տ'էսքոնդ »	— —	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	3030	—
Եգիպտական Միացեալ »	515	62
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	139
ՎԻԵՆՆԱ 3 Դեկտ.		
Ռումէլիի Երկաթուղի Ֆիորին	71	80
Օսմ. Ռէժի »	231	50
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես	124	85
« Փարիզի » »	49	80

ԼՈՆՏՈՆ 3 Դեկտ.		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	66	—
» » B »	45	25
» » C »	28	87
D (Բացուած »	25	62
(Գոցուած »	25	62
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4 % (երաշխաւորեալ.	98	50
» » 1894 3 1/2 % (Եգպ. Հրկ.ով	102	75
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	16	93
Ալյոընի Երկաթուղի »	12	50
Միացեալ Եգիպտական »	102	75
Աւանդնաշնորհեալ » »	— —	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ »	102Դ.Կ.	75
Ռանթ Հելլենական 5 % »	31	—
» » 4 % »	33	—
Պուլկար. Փոխառ. 6 % »	87	50
» » Նոր 6 % »	101	—
Փոխանակ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	236
ՊԵՐԼԻՆ 3 Դեկտ.		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	99	20
Ռումէլիի Երկաթուղի »	111	80
Անատոլուի Երկթղ. 1/4 Պրթղթ. »	93	70
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	340
» Փարիզի » 2 ամիս	80	95
Մակեդոնիոյ Երկաթուղի	60	30

ՓԱՐԻԶ, ՓՈՔՐ ՍԱԿԱՐԱՆ 3 Դեկտ.

Օսմանեան Քոնսոլիտէ D. Սէրի	25	90
» Երկաթուղի	— —	—
» Ռէժի	— —	—
Մաքսային Պարտամթուղթք	— —	—
Բրիօրիդէ	— —	—
Պանք Օթոման	678	12
Եգիպտական Միացեալ	— —	—
Ֆրանսական Ռանդ 3 %	102	63

ՏՈՔԹՈՐ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

(Գրան-Ռիւ, Պարմաքգապու փողոց 15 թիւ տունը)

Ցեա բազմամեայ փորձառութեան, այժմ հաստատուած լինելով վերոյիշեալ թիւ տունը, մասնաւոր խնամօք կը դարմանէ խուլութիւն, ... գործարանաց և ... ամեն տեսակ հիւանդութիւնները, և կը կատարէ վիրաբուժական ու ... գործողութիւններ:

Ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի իւր տունը և հինգշաբթի կէս օրէ վերջ ձրի կը դարմանէ:

Նաեւ չորեքշաբթի կէս օրէ առաջ եւ շաբաթ կէս օրէ վերջ կամուրջին գլուխը Բիւչիւքեան էֆէնտիի դեղարանը հիւանդ կը դարմանէ: 187 7—50

ՏՊԱՐԱՆ, ՎԻՄԱԳՐԱՏՈՒՆ, ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ ԵՒ ԳՐԱՏՈՒՆ

Գ. Պաղտատլեան

ՆՈՐ

ՕՐԱՑՈՅՑ

1895

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Բուն օրացոյց եւ Տոմարական գիտելիք, ճըշգրիտ, ըստ կարգաւորութեան Տօնացոյցի՝

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

(ՃՈԽԱՑԵԱԼ)

Օսմ. Կայսրութիւն.— Սուլթանք Օսմ. Կայսրութեան. Աւագանի Կայս. պալատան, Նախարարք Բ. Դրան, Մեծ պաշտօնատարք մայրաքաղաքիս, Հրամանատարք բանակաց, Կուսակալք նահանգաց, Յատուկ կառավարչութիւնք, Օսմ. Դեսպանք եւ Նուիրակք յօտար երկիրս. Դեսպանք, Նուիրակք, եւ Հիւպատոսք օտար տէրութեանց ի Կ. Պոլիս. Հայազգի աստիճանաւորք եւ պաշտօնեայք Օսմ. Տէրութեան:

Հայրապետութիւն Հայոց, Ազգ. Կեդր. Վարչութիւն, Պաշտօնեայք Ազգ. Պատրիարքարանի, Պատրիարքութիւն Ս. Երուսաղեմի, Վիճակացոյց եկեղեցեաց, քարոզչաց, քահանայից եւ Թաղ խորհրդոց մայրաքաղաքիս, Առաջնորդութիւնք Թուրքիոյ եւ Հովուութիւնք, Կաթողիկոսունք եւ Պատրիարքունք Հայոց, Հռովմէական եւ Բողոքական Հայ հասարակութիւնք, Պատրիարքունք եւ Ազգապետք օտար ազգաց:

Օսմ. միջազգային Թղթատարութիւն, Օսմ. ներքին Թղթատարութիւն, Սակագինք Օսմ. Թղթատարութեան, Կանոնագիր հեռագրութեանց Եւրոպական եւ Ասիական Թուրքիոյ, Սակագինք հեռագրաց միջազգային Թելերու, (Թարիֆա) Կանոնագիր դրոշմաթղթի, սակագինք դրոշմաթղթի, Արժէք օտար դրամոց, Ծանուցմունք եւ Ազդք:

Գին 40 փարա:

Պաշի Օրացոյց 1895 թուականին: (հրատարակեալ)

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ՏԷՄ. ԾԱՆԷԹԹՕ ՈՐԴԻՔ

Ղալաթիա, Քարաքէօյ, Եէնի-խանին ետեւը

ԱԼԷՔՍԱՆՏՐՈՍ ԽԱՆ ԹԻՒ 3

Տիմիդրաքի էֆէնտի Ծանէթթօ. Որդիք դրամատունը կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ ամենամեծ զգուշութեամբ և պատուաւորութեամբ պիտի կատարէ ամէն հրամաններ մեր հրապարակին վրայ համար, այսինքն,

Գնում և վաճառում Օսմ. պարտաթղթերու
» » քոնսոլիտէի Ա. Բ. Գ. Դ. սէրը
» » Ռէժի
» » Օսմանիէ

կ'ընդունի նաև օտար երկրէ հեռագրական հրամաններ վրայ գործերու ամենհիկանխապէս նամակով համաձայնելէ յետոյ, կ'ընդունի նաև հրամաններ Լոնտոնի, Փարիզի, Պերլինի և Վիեննայի հրապարակներուն համար, կանխիկ կը գնէ և կը վաճառէ ամեն արժէթուղթ, կը գեղչէ կտրոններ և զանազան վիճակահանութիւններէ ելած արժէթղթեր, Արեւել. Ռումէլիի երկաթուղեաց տարեկան վիճակահանութիւններուն համար բրոմէններ կը ծախէ. արժէթղթերու փոխարէն փոխատուութիւն. ձրիապէս կը ստուգէ ամեն վիճակահանութեան թուղթ և կուտայ ամեն անհրաժեշտ տեղեկութիւններ:

Փափաքողները կրնան դիմել դրամատան գրասենեակը, ինչպէս նաև օտար երկրի մէջ փափագողները կրնան նամակով համաձայնիլ:

Դիմել Ղալաթիա առ Գ. Տէմ. Ծանէթթօ. Որդիք, Ալէքսանտրոս խան, թիւ 3:

152 14—26

ԻԼԱՆ ՊԱԳԸ ՍԼՐԱՍՔԷՐԻ

Միւպայեա օլ ընմագ իւզրէ մէվգբի միւպագասաա պօլունան գուրու ֆասուլեանըն պէհէր գըյէսի 50 փարատա թալիպի էօհտէօրինտէ օլուպ իշպու Թէշրինը սանիի րումինին 23ինճիւ չարշանպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլ.ճէկի վէ իւթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլի գապուլ օլունաճաղը ճիհէթլէ իխալէյե թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր:

Նօ. 10 2—3

Պէյքօզ Տապագհանէսինտէ մէվճուտ վէ միւթէպաքի օլուպ ֆիրուխթ օլունմագ իւզրէ մէվգրի միւզայիտէյէ գօնուլան 10,000 գըյէյի ճէտիտ մըգտարը սայիր ալիւթիէսինին պէհէր գըյէյի ճէտիտի 14 փարայա թալիպի էօհտէօրինտէ օլուպ Թէշրինը սանինին 24իւնճիւ կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւզայիտէսի իճրա օլունաբագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն ֆիի մէզպուրըն զամմը իլէ իշթիրայա վէ 26ընճը կիւնիւ 100 տէ 5 զամմընա թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր:

Նօ. 11 2—3

180

ՀՐԴԵՀԻ եւ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀՐԲՆ ԷՇՈՒՐԲՆՍ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ եւ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,054,687

ՀԱՍՈՅԹ 1893 ՏԱՐՒՈՅ 2,789,437

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,293,630

ՀԱՍՈՅԹ 1893 ՏԱՐՒՈՅ 1,076,015

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ՝ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցայց տուած Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած ... Նաև ... տուժած փոխանակ 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի:

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 · · · ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամադրամներն խիստ օգտակար պայմանաւ: Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ յօժարողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 ... սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ

771,000,000 ՖՐԱՆՔ

Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Փարիզ, 16, Պուլվառ տէ գ'Իթալիէն 1, 3, իւր Լը Բելթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ

1845ին հիմնուած է

Ապահովագրեալներու վճարուած	955,000000
1893ի տարեշրջան	
Ապահովագրեալներու վճարուած	78,000000
Հասոյթ	175,000000
Նոր ապահովագրութիւնք 1 միլիոն	160,000000
1894 յունուար 1	
Աւանդք եւ անշարժ կալ. յԵւրոպա	30,000000
Ցաւելեալ դրամագլուխ	88,000000
Արդի ապահովագրութիւնք 1 միլիոն	37,000000

Տեղեկագրական առաւելութիւնք

Շահաբաժիններու բարդմամբ և ապահովագիրներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու: Պայմանագրութեան նոր եղանակ Ընկերութեան կողմանէ ԱՆՄԵՐԺԵԼԻ սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս: ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ: Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

188 · Ա. ՍԷՖԷԼՏԷՐ

Վօյվոտա փողոց, Վիթալիս խան, Ղալաթիա

CIE RUSSE DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 21/3 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի:

Գշ. 22/4 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէօսի ճամբով

Դշ. 23/5 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին:

Դշ. 23/5 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին:

Եշ. 24/6 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի:

Ուր 25/7 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին:

ԱԶԴ.— Նոյ. 22/4, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորք Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւին · 605

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՆԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ և ԸՆԿ.

Մարսիլիայէ և Պոլսոյ միջեւ կանոնաւոր բանող

Անոլիզէ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի դեկտ. 4ին:

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք

Բ. » 175 »

Ուղեւորք և ապրանք ուղեւորութեան Նաւորդէի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ

1054 · Մումհանէ փողոց Թ. 108

ՔԻՒՆԱՐ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ուր տեղը երկու անգամ կը բանին Լիվըրբուլէ և Սէւ-ծովու միջեւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումբրիա	7718	Գազալոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պոթնիա	4531
Սերվիա	7391	Սամարիա	3574
Աւրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Ադլաս	2393
Սէֆալոնիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալեբբօ	2143	Թրինիտատ	1899
Քէտար	1876	Մարօգգօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Սամարիա շոգենաւը, նաւապետ Ռիչարտ, Լիվըրբուլէն հոս կը հասնի ընդհ. վաճառքով, դէպ ի դեկտեմբեր 3:

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակատար

Thomas G. Joly

Ալիքսիատիս խան, Թիւ 401

Ղալաթիա · 932

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրբուլէ, Պօրտօյէ, Միջերկրականի և Սեւ Ծովու միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Րամսէս	3000	Թիպս	2500
Անդիս	3000	Նէբթիս	2400
Թէպայըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեմաոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբըներ	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւյէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.

Ուեթթօլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

847 · 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվըրբուլ

Արտօնատէր · Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

M.A. COGNAC FRANÇAIS PUR ANALYSÉ

«ՎԱՒԵՐԱՑԵԱԼ ՑԱՏԿԱՆԻՇ»

Ֆրանսական ճշմարիտ եւ զուտ քոնիաք Պօրտօ նանանգին Ռեբունեօն վինիքօլ եւ Ժօնզաք բօրանցներու անանուն ընկերութեանց:

ԺՕՆԶԱՔ · ՊՈՐՏՕ

Հիմնեալ է 1871 · Հիմնեալ է 1848

Այս Քոնիաքները որոնք ուղղակի Ֆրանսայէն կուգան, Բարիզ քաղաքին քիմիագիտական Աշխատանոցի պետ Պ. Շ. ԺԻՐԱՐԻ կողմանէ վերլուծուած են:

Իւրաքանչիւր շիշ կը կրէ մի էթիքէթ որոյ վրայ կը գտնուի իւրաքանչիւր տեսակին լուծման վկայականն որ վաւերացեալ է Ֆրանսական կառավարութեան և Բարիզու Օսմանեան ընդհանուր Հիւպատոսին պաշտօնական կնիքներով:

Այս ըմպելեաց արտադրութեան վայրին եւ ճշմարտապէս զուտ ըլլալն այսպէս բացարձակապէս երաշխաւորեալ լինելով, պէտք չի մնար ուրիշ գովեստներ շռայլել, ուստի կը բաւականանք հասարակութեան ծանուցանել միայն այս ընտիր ըմպելեաց յատկանիշերը եւ Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին որ է մեր ընդհանուր գործակատար Պրք. Բ. ՀՈԼԱՍ եւ Ընկերութեան մթերանոցը, Պոլիս Վիթալ խան Թիւ 3:

Վերոյիշեալ ընկերութեանց անօրէն եւ վարիչ

Մօրիս Աւրիէլ

12 շիշ պարունակող իւրաքանչիւր սընտուկ կը վաճառուի ըստ տեսակին 30. 42. 48. 60. 72. 84 եւ 90 Ֆրանքի.

Վ. ԳԱՍԱԲԵԱՆ էֆէնտիի դեղօրէից մթերանոցը. Պոլիս, Պաճըճէ քաբու:

Կը ծախուի նաեւ քաղքիս ուրիշ գլխաւոր դեղօրէից եւ նպարեղինաց վաճառատուներըը:

Շիշով վաճառում եւս փոքր ինչ տարբեր գնով:

Երեք աստղով շիշը 30 գրուշ, — երեք աստղով ½ շիշը 15 գրուշ: Երկու աստղով շիշը 18 գրուշ: Մէկ աստղով շիշը 12: Մասնիկ և թէ-ով օղի շիշը 12 գրուշ:

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1880

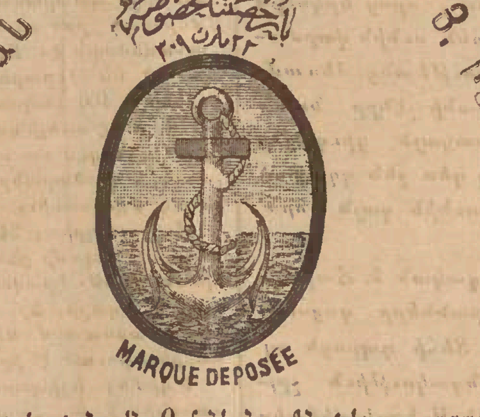

Մասնաճիւղ կը գտնուի Օսմանեան ամէն քաղաքը ուղղակի ...

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովն, թէյի ճաշակն եւս նրբացած է, որով թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն երկարատեւ և ճոխ փորձառութեամբ կ'ստացուի:

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմամեայ ընդարձակ գործառնութեամբքը, այս տարի եւս իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմազան և խիստ մեծաքանակ ընտիր թէյեր Չինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ. և արդէն հասած են մեզ, և հետզհետէ պիտի ստանանք թէյեր, որք գերընտիր հոտաւէտութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գներու անհամեմատ աժանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնք, մեր տան դէմ մրցումն անկարելի կընեն:

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց լաւ եւս գոհացում տալելու համար ընդարձակած ենք մեր մթերանոցն, ուր ամէն տեսակ ընտիր թէյեր թէ' սնտուկներու և թէ' այլ և այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ միշտ պատրաստ կը գտնուին:

Թէ' Կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և թէ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցուած վստահութիւնն կը բաջալերէ մեզ առաւել եւս յարիլ մեր սկզբունքին, որ է ...

Մեր թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին եւս, անոնց բազում կեղծերն հրապարակին վրայ գտնուիլն է, որոց դէմ զգուշանալու համար կը խնդրենք որ միշտ փնտռէք ՄԵՐ ՅԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆ ու մեր տան հասցէն, Կ. ՍԱՎՐՈՒԵԱՆ, Յ. ԽՍԱԳՈՒԼԵԱՆ Ճէլալ պէյ խան Թիւ 10, Պահճէ-Գաբու: · 19

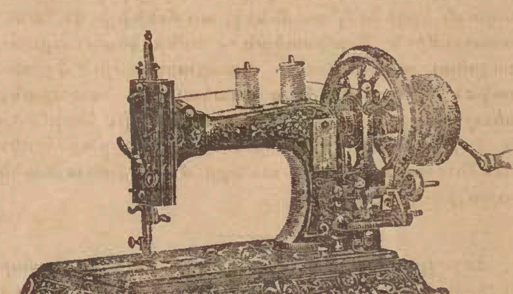

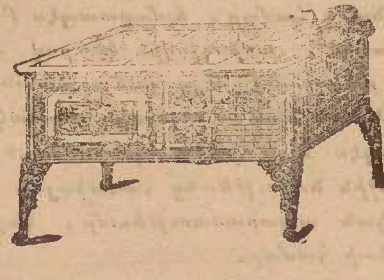

ԷՔՍԲՕՌ ՎԷՌՊԱՆՏ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

Ցուցադրութիւն մեքենաներու եւ գերմանական ճարտարագործութեան այլ նիւթերու. Ղալաթիա, Բէր էմպ Բազ ը եւ Մէնըէմէ փողոց, Թիճարէթ խան [նաւ կին կեդրոնատեղին Բլժիք]

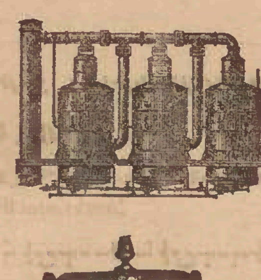

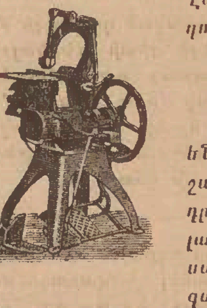

Մեծ մթերք զանազան մեր նանխրու, որք են՝ շոգեշարժ մեքենայք, կազով ու լաբիւղով շարժող մեքենայք, որոց մին շարժման կը դրուի եթէ յաճախորդն ուզէ: Պարզ քարիւղի լամբարը մէկ ժամուան մէջ 0.4 քիլոկրամ կը սպառէ, այսինքն ժամը 15էն 20 փարա: Կը գտնուին նաեւ ճախարակներ, ծակող մեքենաներ, բերան բացող մեքենաներ, երկաթուղիի եւ թանձրաքարտէ թիթեղահատներ, թիթեղագործութեան, դարբնութեան, կոպղարարութեան, ատաղձագործութեան մեքենաներ, ջրհաններ, ճերկագործական երկնաներ, շաղախ, գերմանական երկաթէ գերաններ, ասֆալտ, խայծղանաւոր բարգոն, խոհանոցի անօթք, կազի լամբարներ, ճեմիշի կ զմաքր, պիսիքլէդ, կարի մեքենայ, եւն. եւն.

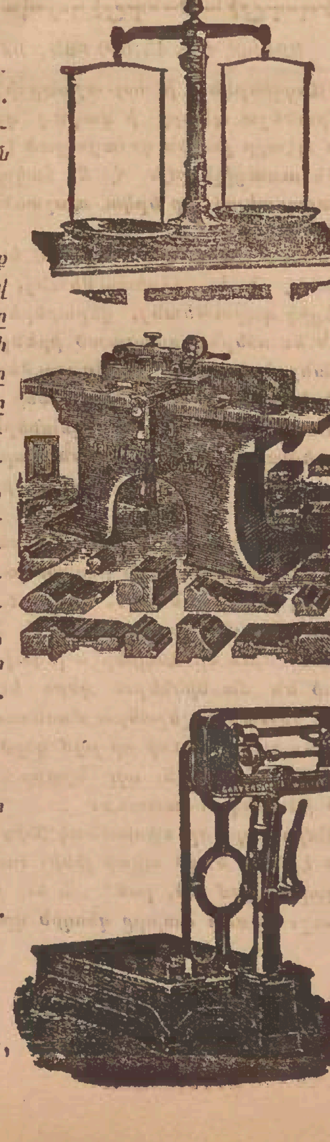

Մասնաճիւղ

ԱԹԷՆՔ, Սոֆոկլէս փողոց, 11 [նախկին Պորտ Աթէնքի]

Աւելորդներ

ՍԵԼԱՆԻԿ, Թոփհանէ թաղ, ՊԻՐԷՕՍ, Բլիւտոն փող.

Գործակալութիւնք

ՍԵԼԱՆԻԿ ԻԶՄԻՐ | ՄԵՐՍԻՆ ՀԱԼԷՊ | ՊԷՐՈՒԹ ԴԱՄԱՍԿՈՍ | ՔԱՅՖԱ ԵԱՖԱ

Քորֆու, Զանդա, Բաղրաս, Քալամադա, Շիրա, Վօլօ, Ալեքսանդրիա, Գահիրէ:

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Ա. ՄԱՅԸՐ ԵՒ ԸՆԿ.

ՈՐՈՇ ԳԻՆ · ՈՐՈՇ ԳԻՆ

Ի ԲԵՐԱ, ԹՈՒՆԵԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ, Ի ՊՈԼԻՍ, ԿԱՄՈՒՐՋԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Վերջնապէս հաշուեխարդարութիւն՝ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱԳՈՒՍՏԻ ԵՒ ՆԻՒԹԵՐՈՒ ՋՆՋՄԱՆ ՊԱՏՃԱՌԱՒ, 50%—60% զեղչով:

Մեծ վաճառահանութիւն էրիկ մարդոց, տղոց և մանչերու հանդերձեղինաց, մեծապէս զեղչուած գիներով, ամէն մրցում արհամարհելով

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ՏԻԳՐ. Ա. ԽԱԶՀԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Հաստատեալ 1852 · ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ · Հաստատեալ 1852

| ՊԱՀՃԷ-ԳԱՊՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշելու լինելու արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենապատիկ ցաւած ակռաները, ոսկի, աղամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև կը դարմանեն բերնի և ակռայի ամեն կերպ ախտերն և կը քաշեն առանց ցաւ զգացնելու:

(Բացի կիրակիէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր: · 38

ՇԻՐՔԷԹ · · · ՀԱՅՐԻՅԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1894 Նոյեմբեր 5էն սկսեալ մինչեւ 1895 Յունուար 13

(Բացի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերէն Կամուրջ եկող շոգենաւուց երթեւեկութեան

ժ. Վ. · Թ.

2 — Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Պօյճ. Ր.Հս. (Ենք.շոգ.ին կը հաղորդակցի): 37

2 45 Ենմ.Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Պշք.Ենք ի շոգ.ինհետ պիտի հղրդկցի. 18

2 45 Ր.Ա.Գվ.Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզ.անտի Ասիական եզերք անցնելով մինչեւ Գնտ. եղած նումոյց.Ներն եւ Պշք.պիտի հանդիպի: Գնտ.ի շոգ.ին հետ պիտի հաղորդակցի եւ ուր. օրերը Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկն. Պէշիք: 40

3 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹն. Մրկ. Պօյճ.Ր.Հ. շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի Ուրբ.ը Պէպ.Արն. Գրչ.Օրթ.Պէշք. 43

4 30 ԵնմՄէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.ՍԹն.Միր. Պօյ. Ր.Հս. Պէպ. Պշք. Պէպ.ի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի ուր. օրերը Արն. Գրչ. Օրթ. 33

5 45 Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թպ.Պէզ. ԵնքՍԹն. Մրկ. Պյճ.Ր.Հս.Պպ.Ար.Գրչ. ՕրթՊշք. 28

6 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Բշպ.Ենք. Մրկ.Գնլճ.Ր.Ա.Հս.Գնտլ.Արվ.Զնկ. Պէյլ. Օրթ.Գզկ.Պշք. Իսկ. 28

8 — Ա.Ր.Գվ. Ենմ.Մէզ.Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹն. Մրկ.Ր.Հս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օր.Պշք. 17

10 15 Ենմ.Մզպ.Պէօյ.Թրպ.Ենք. Միրկ. Ր. Հիս. Պէպ.Արն, Օրթ. Պէշկ. 33

Ենիքէօյէն Կամուրջ եկող շոգենաւք

2 — Ենք. ՍԹն.Մրկ.Պօյճ.Ր.Հիս.Պէպ.շոգ.ին կը հաղորդակցի] 32

2 30 Ենք. ՍԹն. Միրկ.Պօյ. Ր.Հս. Պպք. Արն. Գուրչ.Օր. Պշք. 44

3 15 Ենք.ՍԹէն. Միրկ. Պօյ. Ր.Հս. Պպք, Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք. 32

10 15 Պէպէքէն ուղղակի Կամուրջ բացի ուր.է: 13

Պէպէքէն Կամուրջ եկող շոգենաւք

2 — Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշք. 38

2 30 Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշք. 22

2 45 Օրթ.էն ուղ. կամուրջ բացի Ուր.է 41

3 — Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշք. 17

3 45 Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշք. 19

4 30 Ր.Հս.Պպ.Արն.Գչ.Օթ.Պշք.Գպ.բացիՈւրբ.է 20

5 30 Պէպ-Արն-Գրչ-Օրթ- Պշք- բացի Ուր-է 18

6 15 Ր. Հս. Պէպք.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշք. 40

Ասիական եզերէն Կամուրջ եկող շոգենաւք

2 — Գնտ-Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ- 33

2 — Պէյզ-Բշպ.Զպզ-Գանլ-Ա-Հիս- Գանտ-Օրթ- (Գնտ- կը հաղրդկ-) Ուրբաթները բացի Օրթ-էն Վան-Զնկ-Պէյլ-Գզկ. 41

2 35 Պէպ-Գն.Վնք-Զնկ-Պէյլ- Գզ-Պշք-բցի.Ուր-է 28

2 40 Պէյզ-Բշպ-Ենք.Գնլ-Պօյճ- Ր-Ա-Հ-Գտ-Արն-Զնկլ.Պէյպ.Օր-Գզկ. Պշ. Գապ- 25

3 35 Գնտ, Վան, Զնկ. Պէյլ, Դուզ, Պշք. 32

3 25 Պէյզ- Բշպ- Զպք- Գնլ- Ա-Հս- Գնտ- Պշք. Գնտ-շոգ-ին հետ կը հաղրդ-) Ուրբ-ները Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-Պշք- 40

4 15 Գտ.Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գզ.Իսկ.Գպ.բացի Ուր.է 37

4 45 Պէյզ.Բշպ.Զպզ.Գնլճ.Ա.Հս.Գնտ. (Վնք.ի շոգ-ին կը հղրդկ-) Ուր-ները Զնկ- Պէյլ-Գզկ-Պշք- պիտի հանդիպի 41

5 15 Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-Պշք.բացի ուրբ.է 32

7 — Մրկ-Ր-Ա-Հս-Գտլ-Պէպ.Անվ-Զնկ.Պէյլ-Օրթ-Գզկ-Իսկ-Պշք: Հնգշ- օրերը Օր-Պշ- չկայ 25

9 — Պէօյ-Թրպ-Պէյզ-Բշպ-Զպ-Գնլ- Ա-Հս-Գնտ-Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-Իսկ- 19

10 10 Պէյզ-Գնլ-Ա-Հս-Զնկ-Պյլ.Պշ.բացի ուրբ.է 20

10 20 Ա.Հս.էն ուղ.կամուրջ ուր.ը10 50ին 41

10 40 Գուզկ, Գպ. բացի Ուր.է 21

11 5 Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է 22

11 15 Վնք.էն » » » » 28

(Բացի կիրակի օրերէն) Կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

3 — Պշք- Պէյլ.Զնկ. Պէպ- Ենք. 33

3 40 Գապ-Պշք-Իսկ-Գզկ-Օրթ-Պէյլ- Զնկ- Արնվ-Գնտ-Ա-Ր-Հս-Գնլ-Միրկ-Ենք- Բշպ- Պէյզօգ Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ. 22

4 — Պշք.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ. ՍԹն. Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենիմ: 28

4 30 Պէշ. Օրթ-Պէյլ-Արվ.Պէպ.ուր.ները10վրկ. վերջը Գնտ. Ր.Ա- Հս. պիտի հանդիպի 18

5 15 Գապ.Իսկ.Պշք.Գզկ.Օրթ.Պէյլ.Զնկ. Արնվ. Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ.Զպզ.Մրկ. 25

6 — Գապ.Պշք.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ. Ենք. Պէյզ.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.Գվզ.Ներ 17

7 — Պշք.Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Արն.Գնտ. Ր.Հս. Պօյճ.Գնլ.Ենք.Թրպ.Պէօյ: Մզպ.Ենմ. 19

8 30 Պշք.Օրթք.Արնվ.Պէպ.Ր. Հիս.Միրկ.Ենեք. Թրպ.Պէօյ.Մզպ. Ենմ. 33

9 35 Պէշ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.ուր.ները Ր.Հիս. Մրկ.Ենք.Թրպ.Պէօյք,Մզպ Ենմ.Ր.Ա-Գվ. 43

10 — Պէպ.Ր- Հս.Մրկ-Ենք.Թրպ- Պէօյ- 40

10 5 Պշք.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ. Մրկ. ՍԹն.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ. Ուրբ.ները 10 վայրկեան ետքը բացի Պօյճ. ՍԹէն, 18

10 45 Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ.Միրկ.ՍԹէն. Ենիք.Թրպ. Պէօյք.Մէզ.Ենիմ. 17

11 30 Ենք.Թրպ.Պէօյ. Մէզ.Ենիմ. 43

11 40 Պէպ.Ր.Հիս.Պօյճ..Մրկ.ՍԹն Ենք.(*) 20

(*) Օդը գէշ եղած ատեն ՍԹէն. չկայ:

Կամուրջէն Պէպէք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

5 25 Կամուրջէն ուղղակի Ր. Հս. բացի ուր-է 40

10 35 Գպ.Պշք.Օր.Գրչ.Արն.Պէպ. Գնտ.Ա.Ր. Հս. Պօյճ.Գնլ.Մրկ.Ենք.Բշպ.Պէյզ. բացիՈւր.է 25

11 15 Գապ.Պշք.Օթ.Գչ.Արն.Պպ.Ր.Հ. Պօյճ.Ենք. 19

11 45 Պշք.Օրթ.Գրչ.Արն. Գնտ- 22

12 15 Պշք.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպէք 38

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

2 50 Ուղղակի Անատօլու Հիսար 32

3 15 Պշկ.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնք.Գնտ. Ա.Հս. Գնլ. Զպք.Բշպ.Պէյզ. 41

3 30 Իսկ Զէնկ. Պէյլ-Ր.Հիսար (բացի ուր.է) 20

3 35 Ուղղակի Գանտիլլի բացի ուրբաթէ 37

5 — Վանիքէօյ բացի ուրբաթէ 32

8 40 Պշք.Գզկ.Պէյլ.Զնկ. Գնտ.Ա.Հս.Գնլճ.Զպք. Բշպ-Պէօյք.Ուր.ները 9ին Գանտիլլի 20

9 30 Պշք.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնք.Գնտ. Ա.Հիս ուրբ. օրերը 20 վայրկեան վերջը 44

10 15 Իս, Գուզկ. բացի ուր.է 21

10 20 Պշք. Գնտ. Ա.Հս.Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյզ. Մէզ. Ր.Ա. Գավազներ 39

10 30 Պէշք.Պէյլ.Զէնկ.Վանք. Ուրբ.ները բառն վրկն. վերջըԳպ.Իսկ.Գզկ.Գնտ.Ա.Հս.Պէպ. 28

10 40 Իսկտ.Գզկ. բացի ուրբաթէ) 22

11 25 Գպա.Պշք.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Վնիք. Գնտլ. Պէպ.բացի ուրբաթէ 32

11 20 Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Զպզ.Բշպ.Պէյ. Ուրբ. Գզկ. 41

12 — Պէշք.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Վանք. 28

ԻՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իսկիւտար
— —			
— —		— —	7 —
— —	7	— —	7 30
2 —	7 45 Վասփ.	— —	8 20
2 30	8 10	2 15	9 5
3 —	8 50	2 50	9 50
3 45 Ֆէրպ.	9 30	— —	10 15 Գզկ.
3 30	9 45 Ֆէրպ.	3 30	10 30 Ֆէրպ
4 —	10 10 Պշ Գպ.	4 45 Ֆէրպօթ	10 40 Գզկ.
4 35	10 35 Գզկ.	5 15 Վասփ.	11 —
5 45 Ֆէրպ.	11 5 Գուզկ.	4 40	11 30 Ֆէրպ
4 50 Վասփ.	11 — Ֆէրպ.	6 40 Ֆէրպօթ	11 30
5 30	11 20	5 40	11 50
6 15	12 5	6 25	12 10

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իսկիւտար
— —		— —	— —
— —	7 —	— —	6 25
— —	8 10	— —	7 30
1 15	8 15 Վասփ.	— —	8 20
2 —	9 —	1 30	9 5
2 40	9 30	2 15	9 45
3 20	9 45 Ֆէրպ.	3 5	10 15
3 45 Ֆէրպօթ	10 15	3 40 Վասփ.	10 30 Ֆէրպ.
4 —	10 30	4 45 Ֆէրպօթ	10 40
4 30	11 — Ֆէրպ.	4 30	11 30 Ֆէրպ.
5 45 Ֆէրպօթ	11 10	5 15 Վասփ.	11 20
5 15	11 45	5 30	11 50
6 —	12 5	6 45 Ֆէրպօթ	12 10

*Այս երթեւեկութիւն ուրբաթ, շաբաթ եւ տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ:

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

4 — Հարէմէն Սալաճագ բացի կիր.է)

5 — » » բացի ուր.է

10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ)

11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին

3 30 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ բացի կիր.է

4 30 » » » բացի Ուր.է

10 10 » » անտի Սալաճագ բացի ուր. կիր. օրերէ

11 10 » » » Սալաճագ [կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին:

ԻՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ

ԵՒ

ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Իսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի

5 45 Իսկիւտարէն Սիրքէճի

9 45 Իսկիւտարէն Սիրքէճի

11 — Իսկիւտարէն Սիրքէճի

4 45 Սիրքէճիէն Իսկիւտար

6 45 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իսկիւտար

10 30 Սիրքէճիէն Իսկիւտար

11 30 Սիրքէճիէն Գպթ.Իսկիւտար

Ծան.—Օդը միզապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան:

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆՔԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Պրանգա եղբարց

Մատակարարք Իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ շքադրամ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդէսին մէջ.

Քսան տարուան յաջողութիւն յԻտալիա, յԱմերիկա, ի Հնդկաստան, յԱրեւելս և յԵգիպտոս.—Շքադրամ 1885ի Անվերսայի, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նիսի, 1881ի Միլանի, 1888ի Մէլպուրնի և Պրուսէլի, 1879ի Սիտնէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատելֆիոյ, 1873ի Վիէննայի մի ջազգային ցուցահանդէսներուն մէջ:

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆՔԱ տաքջերմական ամենէն ծանօթ պիտերն է.—Շատ բժիշկներէ կը յանձնարարուի իբր զգաշակ դարմանական ճահճային երկիրներու տենդերու, տարափոխիկ հիւանդութեանց և քոլերայի:

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆՔԱՆ կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը հանդարտեցնէ ծարաւը, կը դրգռէ ախորժակը, կը բուժէ գլխու ցաւը, գլխու պտոյտը, ջղային ցաւն և մելամաղձութիւնը:

Այս ըմպելիք, բոլոր ծանօթ պիտերներէն և ամէնէն գերազանց, կ'առնուի ամեն օր ճաշէն առաջ իբր ախորժաբեր. ճաշէն յետոյ, աղէկ մարսողական է, կարելի է խառնել գինի, վերմութ, գինի, սելթէր ջրոյ և խաւծուէի հետ.

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆՔԱՆ, ինչպէս և նոյն տան վերմութը, կը գտնուի գլխաւոր անուշարարաց, նպարավաճառաց և գինեվաճառաց քով:

Թուրքիոյ համար կեդրոնատեղին է ՊՈՆՈՄԻ և ՐԷՔՔԻԱ · 2218